

66. évf., 2012. VI. 6., ára 50 dinár

22

Jó Pajtás

Rajtunk (is) múlik!

A 7 képe

Antony Gormley angol művész rendhagyó kiállításán 31 emberalakot formázó szobor került Sao Paulo házainak tetejére, persze sokakat megbotránkoztatva: a szobrokat ugyanis nem egy járókelő vélte öngyilkosjelölteknek...

Pályázat meseíróknak

A Jó Pajtás szerkesztőségének felhívása

AJó Pajtás gyermeklap (a Magyar Szó Lapkiadó Kft. részeként) mesepályázatot hirdet magyar nyelven alkotó felnőtt íróknak.

5–12 éves gyermekeknek szóló meséket várunk szabadon választott témában. A pályázat célja, hogy magas színvonalú alkotásra ösztönözzük a gyerekek számára (is) alkotó írókat, ezek műveit közölhesük, alkalmasint könyvként kiadhassuk.

A pályázat jelíges.

Egy szerző több mesével is pályázhat, mindegyiket azonos jelíggel kell aláírni (egy szerző csak egy díjat kaphat). Külön lezárt borítékban kell a jelíge megfejtését a meséket tartalmazó nagyobb borítékba tenni, ezt nem adjuk át a zsűrinek, és csak az elbírálás végeztével bontjuk föl.

A pályázaton Szerbiában élő, valamint határon túli szerzők is részt vehetnek korábban nem publikált mesékkel, a résztvevők alsó korhatára 18 év.

A mesék témája szabad, terjedelmük: minimum 2000, maximum 5000 karakter.

A pályázathoz nem kell illusztrációt mellékelni.

A pályázatra való benevezéssel a szerző kijelenti, hogy a beküldött mese a saját alkotása.

A pályázatra beérkező meséket a Jó Pajtás szerkesztősége által kinevezett, szakemberekből összeállított bizottság bírálja el.

A pályázatra érkező mesék közül a legjobbakat a következő pénzszegekkel díjazzuk:

- 1. díj: 50 000 dinár
- 2. díj: 25 000 dinár
- 3. díj: 10 000 dinár.

A pályamunkákat postán a következő címre várjuk:

**Jó Pajtás szerkesztősége
MESEPÁLYÁZAT
21000 NOVI SAD
Vojvode Mišića 1.**

Határidő: 2012. június 15. (a beérkezés dátuma).

Eredményhirdetés: 2012. június 30.

A nem díjazott meséket – amennyiben a szerkesztőség jónak találja – (tiszteletdíj ellenében) megjelentetheti a Jó Pajtásban, illetve a Mézeskalácsban.

V. Bácsfeketehegyi Gyermekszínházi Műhelytalálkozó

2012. június 16–17.

AVajdasági Magyar Drámapedagógiai Társaság és a Vajdasági Magyar Művelődési Intézet közös rendezvénye. A rendezvény célja a megmutatkozási lehetőség mellett a szakmai visszajelzés biztosítása a gyermek- és diákszínházi csoportok számára. A találkozó nem verseny jellegű,

azonban az előadásokat részletes elemzés követi. Ebben partnerek elismert színjátékosok és rendezők: Hajós Zsuzsa budapesti drámapedagógus, a Kerekasztal Színházi Nevelési Központ és az Országos Diákszínházi Egyesület munkatársa, Ábrahám Irén, az Újvidéki Színház színművésze, az újvidé-

ki Színes Szilánkok Diákszínház egyik alapítója, és Mess Attila színművész, a szabadkai Népszínház és a lendvai Magyar Nemzetiségi Művelődési Intézet munkatársa. A rendezőkkel, csoportvezetőkkel folytatott szakmai beszélgetés idején a fellépő gyerekek közös foglalkozáson vesznek részt.

A találkozó részletes programját innen tölthetitek le:

http://www.feketics.com/dramaped/magyar/data/download/V.Bacsfeketehegyi_Szinjatszso_program_szines.doc

Radnóti-vetélkedő Adán

Radnóti Miklós születésnapja alkalmából Máriás Valéria magyartanár nő versenyt szervezett az adai Cseh Károly iskolában. Egy Vas István-idézetrel nyitotta meg a vetélkedőt: „Radnóti nemcsak egy izgalmas művet, tökéletes, nagy verseket hagyott ránk, hanem az emberi és művészi helytállás zavarba ejtő, képtelen, és mégis kötelező példáját.”

Majd mind a 28 versenyző megkapta a következő Radnóti-idézetet, melyet egyszerre olvastak föl:

*„Órizz és védj, fehérlő fájdalom,
s te hősín öntudat, maradj velem:
tisztá szavam sose kormozza be
a barna füsttel égő félelem!”*

A nyolcfordulós verseny résztvevőinek ismerniük kellett a költő életútját. Azután a megadott nevek közül kiválasztani a helyeset: Ki volt a költő felesége? – Brüll Adél, Fedák Sári, Gyarmati Fanni, Boncza Berta? (Gyarmati Fanni). Mindenkinek tetszett Az igaz vagy hamis feadat: A huszonnyolc év című műve napló. (Nem igaz, mert vers.) A Felelj a kérdésre! feladat is a tanulók felkészültségét bizonyította: Hol írta a költő az utolsó Razglednicáját az akkori Jugoszlávia területén? (Bórbán.)

Felismered? – volt a címe a következő fordulónak. Kinagyított képekről fel kellett ismerni a verseket, a Bóri noteszt, Radnóti kiskori (3-4 éves lehetett) képénél ez a kérdés állt: Élt-e Radnóti édesapja, amikor ez a kép készült? (Igen, mert 12 éves volt, amikor az édesapja is meghalt.) A következtek az évszámok, ezeket is megjegyezték a versenyzők: 1909. V. 5. (a költő születésének napja). Az idézetek is tetszettek. Meg kellett állapítani, melyik versből való az idézet: „Oly korban éltem én e földön, / mikor besúgni érdem volt”, „Szemed kékjét csodáltam épp az égen, /de elborult, s a bombák fönt a gépben / zuhanni vágytak”, „Ki gépen száll fölébe, annak térkép e táj”...

A kakukktojást is élvezték a csoportok, meg a szóképeket is tudták: „Úgy emel fel, mint gyöngye pelyhet a lassú szél”, „Rí a rét, a gépek ritmusára sóhajt a gyár”, „Tapadó, vizes inget”, „Halnak fekete ég alatt a fák”. (Ugye föl ismeritek a hasonlatot, a megszemélyesítést, a jelzőket?)

A vetélkedő győztesei:

1. díjat érdemelték: Móricz Tímea, Balog Réka, Könyves Regina, Vastag Tímea

2. díj: Volford Dávid, Hényel Csenge, Komáromi Gabriella, Farkas Anett

3. díj: Lakatos Fanni, Vajagity Viola, Katona Szelén, Ürményi Anna csoportja.

A felkészülésről, a versenyről a díjazottak mesélnek.

Az első díjasok hetedikesek.

Réka: Nemigen készültem a versenyre, de azért a jegyzeteimet átolvastam, ugyanis magyaráróan sokat tanultunk Radnóti Miklósról. Ez csoportmunka volt, s mindent meg tudunk beszélni.

Tímea: Nekem a képfelismerés tetszett, Budapesten született a költő, s a szülőházát ismertük föl.

Regina: Azért az évszámokat meg kellett tanulni, a mi csoportunk az 1946-os évet húzta ki, ekkor tárták föl az abdai tömegsírt, s megtalálták Radnóti noteszát, melybe utolsó verseit írta...

M. Tímea: Én meg faliújságot készítettem Radnóti Miklós életútjáról, s olyan dolgokat is megjegyeztem, amit órán nem tanultunk, s olyan kérdésünk is volt, hogy hányszor temették el a költőt?! Háromszor...

A második díjasok is hetedikesek, s csak két ponttal kaptak kevesebbet, mint az első helyezettek.

Dávid: Szép volt a vetélkedő, s mondom, nem is készültem, mert én mindent

megjegyez az órán. Magyaráróan ellenőrzőt írtunk Radnóti életrajzából, ötöst kaptam, így juthattam el erre a vetélkedőre.

Csenge: Én is ötösre írtam meg az ellenőrzőt, de különben is szeretem Radnóti költészetét, s nagyon megható, hogy fiatalon, a zsidó származása miatt kellett meghalnia... Nekünk a Razglednicákat kellett fölismerni.

Gabriella: Számomra is szép élmény volt ez a verseny, s mindannyian kaptunk oklevelet, könyvet... Nagyon örültünk a második helyezésnek.

Anett: Nekem a kakukktojás tetszett. Az volt a kérdés, melyik város nem kötődik Radnótihoz: Budapest, Abda, Kolozsvár, Szeged. Budapesten született, Szegeden járt egyetemre, Abdán halt meg. Tehát Kolozsvár!

A nyolcadikosok harmadikok lettek, s ők is szeretik Radnóti verseit, különösen, mikor Fanni megtudta, hogy a költő feleségét is Fanninak hívták, még többet kutatott a költő életrajza után. Nemcsak a jegyzeteiből, a könyvből készült, hanem az internetről is töltött le adatokat. Legkedvesebb verse a Levél a hitveshez...

Az évszámok közül nekik az 1909. V. 5-ét kellett megfejteniük, a költő születési dátumát.

Ezúttal is szép vetélkedő volt. Gratulálunk!

Koncz Erzsébet

Balettcipőben

A balerinák szinte minden napja a tánc jegyében telik, akik hosszú éveken át tanulják a kecses mozdulatokat, a spicceket, forgásokat, hogy azt tökélyre fejlesszék. „Ha kimarad egy nap gyakorlás, azt csak te tudod. Ha kimarad két nap gyakorlás, azt csak te és a tanárod tudja. Ha kimarad három nap, mindenki látja” – mondja Natalija Raičević, a szabadkai Raičević Általános Balettiskola vezetője és tanára, aki maga is balerina. Az iskolában pedig a balett mellett a növendékek megismerik a nagy zeneszerzők híres műveit, már első osztálytól van gimnasztikaórájuk, harmadik osztályban ez kibővíül a szolfézzsel, negyedikben pedig a kortárs táncművészettel is foglalkoznak. Mint Natalijától megtudtuk, ahhoz, hogy valaki balerina legyen, a tehetség mellett igen fontos, hogy meglegyenek a fizikai adottságok, a zenei hallás és a kitartás is. A balettiskolában az első osztályt tíz-tizenévesen kezdik a növendékek, és négy éven keresztül, évről évre egyre nehezebb tananyagot kell elsajátítaniuk, de már korábban is vannak előkészítő csoportok, melyek jó alapot adnak a továbbiakhoz.

A rendes iskola mellett persze nem könnyű nap mint nap a balettel foglalkozni, vagyis egész héten másfél vagy akár három órát táncolni és tanulással tölteni, de a kitartás idővel meghozza az eredményét, és akár valamelyik nagynevű balettakadémiára is felvételt nyerhetnek a legjobbak. Talán egyszer **Kovács Adriannának** és **Radić Dianának** is sikerül, és primabalerinák lesznek, hiszen ott rejlik bennük a tehetség, és már évek óta szorgalmasan tanulnak.

– Kiskoromban nagyon tetszettek a balerinák ruhái, ezért úgy döntöttem, hogy beiratkozom, és rájöttem, hogy mennyire tetszik ez nekem. Ennek már öt éve – mondja Adrianna, aki egyébként a szabadkai Október 10. iskola ötödikes tanulója, a balettiskolában pedig másodikos. – Mindennap van másfél órás próbánk, még szombaton is, és eléggé kifáradok, mert fizikailag is megterhelő, meg koncentrálni is kell. Ez benne a legnehezebb. Viszont a balett más területeken is sokat ad, főleg fizikailag, de sok zeneszerzőt és a műveiket is megismertem például. Szeretem a klasszikus zenét, néha még otthon is jólesik hallgatnom, de fontos is, hogy szeressük a zenét, hiszen erre táncolunk. Versenyekre még nem járhatok, de voltak fellépéseim, s mindegyik egyformán emlékeztet. Tűt még soha életemben nem viseltem, de dresszeket, szoknyákat igen, meg spicc-cipőkben lépünk fel, de van puha balettcipőnk is, amiben gyakorolunk. Szeretnék egyszer igazi, világhírű balerina lenni, úgy érzem, hogy elég nagy kitartás van bennem ehhez, és van rá esélyem, hogy így legyen.

Diana, a topolyai Csáki Lajos iskola hetedikes tanulója előtt nagy karrier áll, de ehhez szerencse és pénz is kell, hiszen tehetsége miatt a londoni királyi nemzeti balettbe, a Royal Ballett Akadémiára szánják

tanárai. Ő is évek óta foglalkozik balettel, és három éve mindennap Szabadkára utazik a próbák miatt.

– Korábban Topolyán jártam alapszintű csoportba, ebbe az iskolába már három éve járok, most vagyok harmadikos. A próbát korlátgyakorlatokkal kezdjük, ennek megvan a sorrendje, a mozdulatoknak pedig francia nevük van. Azután a terem közepén az ugrásokat és a spiccet gyakoroljuk. Egyes mozdulatok elsajátításához több idő kell, a könnyebbeket hamarabb megtanuljuk, de a legnehezebbek talán a forgások. Ezt a tanárnő megmutatja, és azután mi próbáljuk megcsinálni. Évről évre egyre többet tanulunk, és egyre nehezebbeket, de egyelőre minden jól megy. Azért is jó a balett, mert a tartásom, a járásom szebb, és formában tart. Fontos a koncentráció, és ha fáradt vagyok, kicsit nehezebben megy a próba is, de érdekes, hogy ha otthon fáradtnak, kedvetlennek is érzem magam, mikor ide eljövök, elmúlik. Jó érzés túllszoknyában lenni, de a balettcipőben nagyon nehéz járni. Próbákon a puha balettcipő van rajtunk, de a végén a spicchez felvesszük a gipszből és fából készült spicc-cipőt.

A próbán nagy a fegyelem, a szigorúság, és Diana szerint ez természetes, hiszen, ha nem figyelnek eléggé, nem tanulnak meg semmit sem. Adrianna még fiatal hozzá, ám Diana már versenyeken is részt vett, ahonnan aranyérmekkel tért haza. Mint mondja, a versenyt hónapokig tartó felkészülés előzi meg, és amíg színpadra nem lép, nagyon izgul, de azután már csak táncol. A versenyekben szerinte az a jó, hogy fel tudja mérni a konkurenciát, s másokat látva tudja, miben gyenge és miben jó.

– A jövőben is szeretnék tovább tanulni, táncolni, bár még nem tudom, hol. Remélem egyszer igazi balerina lesz belőlem...

Sztójánovity Livia

Pezsdítő változatosság

Hamarosan elbúcsúzunk az idei tavasztól, és minden nappal közelebb kerülünk a nyárhoz. Kisebb-nagyobb visszaesésekkel tarkítva folyamatosan emelkedik a hőmérséklet, melegszik a levegő. Kellemesen langyosakká válnak az addig ugyancsak hűvös, sőt, néha hideg éjszakák, napközben pedig, különösen a déli órákban, időszakunk vége felé már ízeltőt kaphatunk a kánikulából is.

Erdőn, mezőn vagy a vizek partján mindenütt rengeteg virág, a fehér, piros, kék és lila színek igazi kavalkádja fogad. Van, ahol hatalmas, vérvörösön pompázó pipacsmező burjánzik, jelezve, hogy elhanyagolták a terület művelését. Másutt mezei margitvirág tenyészik és virít tömegesen, úgyhogy a messziről fehérítő virágmező láttán csak elő kell venni a fényképezőgépet. A lila szirmokkal ékes mezei zsálya néha az utak mentén, árokpartokon, máskor a csatornák partján alkot nagy, összefüggő lila foltokat. Az erdőben ugyancsak lilán virít a vitézbüköny vagy a közönséges orbáncfű, amely a néphit szerint János napján, június 24-én kezd virágozni.

A legelők felett hangosan trillázó mezei pacsirták, a parkokban és az erdőkben csattogó fülemülék, erdei pintyék, hangosan flótázó énekes és fekete rigók, barátok adnak szívet melegítő hangversenyt, a kis csilpcsalpfüzike kedves „csip-csup”-jával gazdagítva. Mindez megszámlálhatatlan élmény a hozzám hasonlóknak, akik őszintén szeretik és próbálják meg is érteni, megismerni a természetet, ezt a mindannyiunkat körülvevő, sokszínű, ezer titkot rejtő, mozgalmas világot.

Ezért is nézem csodálkozva és kicsit sajnálkozva a se hall, se lát kirándulókat, akik ellátogatnak ugyan a hét végén az erőbe, de vagy oda is magukkal cipelik hétköznapi gondjaikat, vagy érdeklődés nélkül csörtetnek benne. Úgy járnak akár órákon át az ösvényt, hogy a körülöttük látható ezernyi csodából semmit sem vesznek észre. Nem élvezik a lombok közül a sárgarigó flótáját, nem csodálják meg az ösvény mentén lila fejecskéikkel bólogató harangvirágokat. Az öreg tölgyekben járva nem látják meg, vagy ha észre is veszik, nem törődnek a nehézkesen, döngve repülő, sokágú agancsát büszkén felfelé tartó szarvasbogárral sem. Pedig ahogy sorra tűnnek el a középhegységek koros tölgyesei, ahol a fák törzsében, földön heverő tuskókban ezek a gyönyörű bogarak lárvakorukat élík, egyre ritkábbá válik a repülő nagy bogár megpillantásának élménye is.

Csilpcsalpfüzike

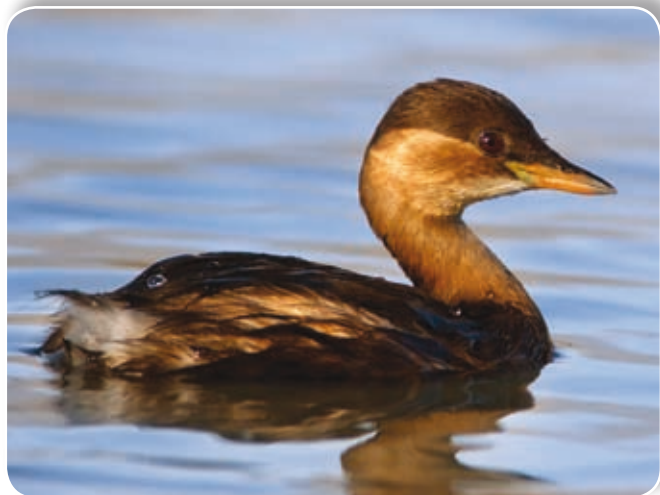
Szerencsére mind több olyan fiatallal is találkozom, akik távcsővel a nyakukban járnak az erdőt vagy a vizek környékét, akik a terepen lapozgatják a madár-, növény- és rovarhatározókat. Egy gimnazistával úgy ismerkedtem meg az elmúlt nyáron, hogy kis kézi nagyítójával apró bogarat nézegetett és próbált meghatározni. Amikor megálltam mellette, és szóba elegyedtünk, nagyon röviden csak annyit mondott: érdekelnek a rovarok.

Mostanság csak elvétve láthatunk madarakat a Duna, Tisza vizén, bármennyire is sokszínű egyébként a még megmaradt ártéri erdők madárvilága. Annál mozgalmasabb, sokszínűbb az élet a halastavakon, csatornapartokon.

A vizinövények között, a nád közé ékelt kis tisztásokon úszkál és trillázik a kis vöcsök. Úszó fészket a nád között építi a környéken talált száraz nádlevelekből, hínárcsomókból és más növényi részekből. A nedves fészekanyag a kotlás ideje alatt rothadni kezd, és az öt –, kezdetben sárgásfehér tojás – barnásra színeződik. A két madár felváltva melengeti őket. A nem egészen három hét múlva kikelő fiókák fészekhagyók, felszáradásuk után nyomban a vízre mennek. A szülők vezetik és etetik őket, de a hím még ilyenkor is hallatja nagyon jellemző trillázó kiáltását.

A kis vöcsök mifelénk nem ritka madár, tavak mentén sétálva előbb vagy utóbb biztosan találkozunk vele. De rendszerint hamar el is tűnik. Mindig a nádszegély biztonságot nyújtó közelében úszkál, és veszélyt sejtve – például, ha ember közelít feléje – nyomban alábukik. Ha mégis sikerül távcső elé kapni az „öklömnyi” madarat, gesztenyevörös fejéről és nyakoldaláról, valamint a csörtővén levő élénk sárga foltról könnyű felismerni. Annak ellenére, hogy vonuló madár, a költőhelyen csak kényszerítve repül. Az viszont gyakran megfigyelhető, amint a rivális hímek kergetik egymást. Kiemelkednek a vízből, és szárnyaikkal hevesen csapkodva szaladnak a felszínen.

Sch. E.

Kis vöcsök

Nagy szarvasbogár

Ezért van a tereken kevesebb fehér galamb. Azoknak a madaraknak, amelyek tollában több a sötétebb pigment, erősebb az immunrendszerük.

A galambok színe is elárulja, melyik bírja jobban a fertőzéseket, állítják párizsi kutatók, akik a madarak egészségügyi jellemzőit vizsgálták.

A franciákat az érdekelte, miért fordul elő, hogy egyazon madárfaj tagjai annyira eltérő színűek.

Strapabíróbbak a sötét galambok

195 szabadon élő és városi madarat vizsgáltak meg, az eredményekből kiderült, hogy a sötétebb tollazatú egyedeknek a vérében kevesebb haemosporidian nevű élősködőt találtak. A szervezetük gyorsabban reagált a fertőzésekre, és egészségesebbek voltak, mint halvány tollazatú unokatestvéreik.

A sötétebb madarak gyakrabban fészkelik be magukat a városokba, ahol eleve több a parazita, hiszen ellenállóbb a szervezetük. Az immunválasz és a szín közötti összefüggés a madarak párválasztásában is szerepet játszik. A sötétebb galambok vonzóbbnak tűnnek egymás számára.

Tom és Jerry életre kelt

Különös dologra lett figyelmes egy macskatulajdonos Reigate-ben, egy kis brit faluban. Egy erdei egér csúnyán ellátta kedvence baját.

„Macska-egér játék”, „Nincs otthon a macska, cincognak az egerék”, „Jóllakott macska nem fog egeret”. Jerry valószínűleg sosem halotta ezeket a szólásokat, hiszen gyakorlatilag egyáltalán nem fél ősellenségétől, Tomtól, a kiscicától.

Egy mese kelt életre, amikor a kis erdei egér szembezállt a 18 hónapos cicával. Akárcsak a rajzfilm forgatókönyvében: Tom a szájában a kiséggel sétált ki a kertbe, hogy eleget tegyen a „macskaélet kényszerének”, amikor a harcias kisállat meguntta, hogy ő játssza az áldozat szerepét. Szembefordult a meglepett macskával, és megkarmolta támadója orrát.

Stephanie Evans – a macska gazdija – az ablakból volt tanúja a jelenetnek, amely inkább hasonlított egy játékra, mint igazi harcra.

„Lerakta az egeret, aki ahelyett, hogy elfutott volna, szembezállt vele, Tom pedig annyira megdöbben, hogy csak állt, és nem csinált semmit. Őszintén szólva még sosem láttam ehhez hasonlót. Nagyon vicces volt, de az biztos, hogy nem normális” – mondta a meglepett gazdi.

Stefani szerint cicája egy igazi szófogadó úriember, így végül az egér egy karcolás nélkül úszta meg az ütközést. Miután Jerry eliszkolt a kerítés alatt, a szomszédos kert üvegházában talált menedéket. Persze az is lehet, hogy éppen Tom fejére keresett egy virágcserepet...

Kínában is él orr nélküli majom

A rendkívül rövid orrú, tüsszögő aranymajmok nemcsak Észak-Mianmarban élnek, hanem Kínában is.

Az eddig csak Mianmarban fellelt *Rhinopithecus strykeri* Kínában a nucsiang – Nujiang – aranymajom nevet kapta. Fekete bundája van, súlya 20–30 kilogramm, körülbelül 1,2 méter hosszú, és nagyban különbözik a jünnani aranymajmoktól.

A pisze orrú vagy aranymajmok a veszélyeztetett fajok közé tartoznak, becslések szerint 25 ezer élhet belőlük. Közülük háromról tartották korábban úgy, hogy csak Kínában honos, a negyedik Vietnámban él.

2010-ben Mianmarban találtak rá arra a szintén pisze orrúra, amelynek orra felülről nyitott, s így amikor esik az eső és víz kerül bele, jókorákat tüsszent. Ennek kiküszöbölése érdekében szükség esetén a fejüket a térdük közé hajtják.

A kínaiak akkor úgy vélték, hogy efféle majmok Jünnan tartomány Mianmarral határos hegyeiben is megtalálhatóak. Az elsőt 2011 októberében kapták lencsevégre, míg egy másikról videót is készítettek 2012 márciusában.

A DNS-tesztek eredményeképpen megállapították, hogy az egyedek 98,2 százalékos hasonlóságot mutatnak a Mianmarban felfedezett „tüsszögőkkel”.

A kutatók sürgős védelmet kértek az állatokra, mivel azokat vadásszák; bundájukat eladják, a húsat megesszik. A lakosság nem tudja, hogy ezeket az állatokat a kihalás veszélye fenyegeti – mondják az állat- és természetvédők, és a környékbeli erdészeti hatóság intézkedett is a szigorúbb felügyeletről, a helyiek figyelemztetéséről.

A szecsuanai aranymajmokból körülbelül 20 ezer élhet, a jünnaniakból 3000, és nagyjából ezren lehetnek a kujcsouiak. Valamennyien a magas hegyeket lakják Közép-, illetve Délnyugat-Kínában.

Tanya a Telecskai-dombvidék szívében

A Kátai-tanya egy kis oázis a Telecskai-dombvidék szívében, másfél kilométerre Kishegyes központjától. 1995. óta működik, 70 fő elszállásolására alkalmas (2, 4, 6 és 8 ágyas szobákban). A két ebédlő közel 180 férőhelyes. A tanya területén található még egy amfiteátrum, mely konferenciák lebonyolítására alkalmas; kapacitása 200 fő. A vendégek szórakoztatására több jól felszerelt és biztonságos játszótér, vala-

mint egy gazdasági udvar (háziállatokkal) is rendelkezésre áll. A nyár folyamán a gyermekek választhatnak a táboraink közül. A tanyától 1,5 kilométerre pedig ott van a Pékmúzeum, ahol a vendégeink maguk süthetik meg a kürtöskalácsot, és a tópart is (horgászásra és fürdésre egyaránt alkalmas) nagyszerű kirándulási lehetőséget nyújt. A hagyományok iránt érdeklődőknek a Mesterségek Házában található tárlatot ajánljuk.

TÓPARTI TÁBOR 2012.

Tanyasi vakáció a Róka-tanyán

Helyszín: Hajdújárás-Nosza, Róka-tanya

Természetismereti gyermektábor

- A környék természeti, történelmi és néprajzi jellemzőinek megismerése
- Kézműves foglalkozások – faragás, szövés, agyagozás

És ami nem maradhat el:

- a mindennapi lubickolás a Ludasi-tóban,
- a tábortűz (...történetekkel),
- a játék (kiütöcske, sárkányeregetés),
- a kirándulás.

Időpontok:

július 15–21. (7. és 8. osztályosok és középiskolások), valamint
július 22–28. (az általános iskola 3–6. osztályos tanulói)

A táborozás díja: 5000 dinár

Érdeklődni, bejelentkezni:

024/541-686, 024/596-064, 064/1223504
hulo@tippnet.rs; marticseke@gmail.com

A kishegyesi KÁTAI-TANYA 2012-es nyári programajánlata:

Június 25–30.:

Sporttábor (érdeklődni: 064/33-40-925)

Július 9–14.:

Kézműves tábor (általános iskolásoknak)

Július 23–28.:

Angol nyelvi tábor (általános iskolásoknak)
és Lovas tábor (10–14 éveseknek)

Júli 30.–augusztus 4.:

Firka tábor (általános iskolásoknak),
Fényképészeti tábor (általános iskolásoknak)

és Lovas tábor

(15 éven felülieknek)

Augusztus 13–18.:

Szép szó tábor

Augusztus 20–25.:

Zöld tábor (általános iskolásoknak)

További részletek iránt itt tudtok érdeklődni:

024/731-222

Az óbecsei Samu Mihály Általános Iskola hírei

Május 18-án tartották meg Szabadkán, a Széchenyi István Általános Iskolában a köztársasági magyar nyelv és nyelvhelyességi versenyt, ahol Kolompár Blanka ötödikes tanuló harmadik helyezést ért el.

Május 18-án került sor a szerbiai RT futóversenyre, ahol a második Csizmár Enikő első lett, az elsős Jovan Lukić pedig harmadiknak futott célba.

Május 26-án, a Kőketánc vetélkedőn Iglice csoportunkat ezüst oklevéllel jutalmazták.

Május 26-án, Budapesten megtartották a Simonyi Zsigmond helyesírási verseny Kárpát-medencei döntőjét, ahonnan a hatodik Varnyú Adél oklevéllel tért haza.

Szóke Karolina 7. b

Június 7.

Róbert, Nándor, Berengár és Énok napja.

Róbert: Germán eredetű név. Jelentése: fényes, hírnév, dicsőség.

Énok: A héber eredetű bibliai Hénoch nevből származik. Jelentése: a felszentelt.

1848. VI. 7. (164 éve)

Párizsban megszületett Paul Gauguin (teljes nevén: Paul Eugene Henri Gauguin), a sokáig Tahitin alkotó francia posztimpreszionista festőművész.

1921. VI. 7. (91 éve)

Jugoszlávia és Románia szövetségre lépett, és megalakult a kisantant. A kisantant Csehszlovákia, Jugoszlávia és Románia szövetségi rendszere. A szövetséget, amely Magyarország és Ausztria újraegyesítése, a Habsburg-monarchia helyreállítása, valamint Magyarország esetleges revíziós igényei ellen irányult, Franciaország is támogatta.

Június 8.

Medárd, Ágnes, Vilmos, Tas, Ellák és Helga napja.

Medárd: Latin, germán eredetű név. Jelentése: hatalmas, erős, merész.

Ellák: Attila hun uralkodó fiának a neve. Téves olvasatban terjedt el, a helyes kiejtés Ilek. A név eredete bizonytalan, talán a germán Eicke, Eilke névből származik, ez esetben a jelentése tölgy. Valószínűbb azonban, hogy a név török eredetű, és azonos török fakad a Jelek és az Üllő névvel.

632. VI. 8. (1380 éve)

Meghalt Mohamed próféta, az iszlám vallás megalapítója. Medinában, 62 éves korában halt meg. Az iszlám hívei (muszlimok = muzulmánok) politikai közösséget is alkotnak, élén választott előljáró, a kalifa (= utód) áll (Mohamed halála óta), aki az iszlám vallási és világi vezetője. Az első kalifa, Mohamed legkedvesebb feleségének apja, Abu-Bakr volt.

793. VI. 8. (1219 éve)

A normannok első hadjáratuk során kirabolták a Wales déli partjainál lévő

Holy Islanden a Lindisfære kolostort, ezzel kezdetét vette a viking korszak Angliában. A mai Norvégia, Dánia és Svédország területéről származó normannok (vikingek) megkezdték hadjárataikat Nyugat- és Kelet-Európában. A kalandvágyó vikingek katonai sikereinek titka a vakmerő, gyors támadásaikban, nyílt tengeren és folyókon egyaránt használható sekély járatú hajóikban rejtett. 845-ig a normannok rablóhadjáratainak áldozatául estek az európai kereskedővárosok, köztük Lisszabon, Sevilla és végül Hamburg.

Június 9.

Félix, Bódog, Diána, Előd, Ludovika, Pelágia és Pelágiosz napja.

Félix: Latin eredetű név. Jelentése: bódog, szerencsés. A Bódog ennek magyarított változata.

Pelágia: Görög latin eredetű név. Jelentése: tengerész, tengeri utazó.

68. VI. 9. (1944 éve)

Nero császár öngyilkosságot követett el, ezzel kihalt a Iulius-Claudius dinasztia. Nero (eredeti neve: Lucius Domitius Ahenobarbus) római császár a halálba menekült a tartományok légióinak felkelése elől. Uralkodása idején tűzvész pusztította Rómát, amellyel Nero császárt gyanúsították. Állítólag ő maga rendelte el a gyújtogatást, hogy a várost újjáépítse, és Róma lángjainál költeményeit énekelte lírájával kísérve. Az utókor szemében Nero a kegyetlen zsarnok megtestesítője volt.

1640. VI. 9. (372 éve)

Bécsben megszületett I. Lipót, akinek uralkodása idején szabadult fel az ország a másfél százados török hódoltság alól. Magyar király, egyidejűleg német-római császár és cseh király. 1657. április 20-án lépett trónra, magyar királlyá 1657. július 27-én koronázták Pozsonyban. Hosszú uralkodásának nagy részében a törökök és a franciák ellen vívott háborúkat.

Június 10.

Margit, Gréta, Diána, Gitta és Bács napja.

Margit: A görög eredetű latin Margareta név megmagyarosodott alakja. Jelentése: gyöngy. A németben és a svédben is ebben a formájában használják. Legismertebb viselője Árpád-házi Szent Margit, IV. Béla király leánya.

Bács: Török eredetű, régi magyar személynév. Török méltóságnévből származik. Jelentése: kis uraság.

1880. VI. 10. (132 éve)

Nagykárolyban megszületett Kaffka Margit író, költő. 1912-ben jelent meg első (és talán legfontosabb) nagyregénye, a Színek és évek, amely az értékeit vesztett dzsentrif társadalommal és a századfordulón élő nők sorsával foglalkozik. Másik nagy sikert aratott regényét, a Hangyabolyt – melyben a zárdában töltött éveket idézi fel – 1917-ben adták ki.

1611. VI. 10. (401 éve)

Henry Hudson angol tengeri utazó hajóján zendülés tört ki a később róla elnevezett öbölben. A legénység kitétte az öböl partján Hudsont fiával és hét társával együtt, akiknek mind nyoma veszett. Hudson útjai során felfedezte a Hudson folyót, a Chesapeake-öblöt, majd 1610-ben a Hudson-szorost és a Hudson-öblöt is.

Június 11.

Barnabás, Paula és Roxána napja.

Barnabás: Arameus eredetű bibliai név. Jelentése: a vigasztalás fia. Más feltevések szerint a prófétálás fia vagy Nebo fia.

Roxána: Perzsa, görög eredetű név latin formája, Nagy Sándor feleségének a neve volt. Jelentése: világos, ragyogó.

1910. VI. 11. (102 éve)

Saint-André-de-Cuzacban megszületett Jacques-Yves Cousteau francia tengerkutató, felfedező. A katonai célú fejlesztések eredményeként nevéhez kötődik a Cousteau-Gagnan szabályzó (könnyűbúvár-légzőkészülék) kifejlesztése, ezzel bárki számára elérhetővé és népszerűvé tette a könnyűbúvárkodást. Leszerelése után egy korábbi aknaszedő hajót átalakított oceanográfiai kutatóhajóvá, ezt Calypso néven ismerte meg a világ. Franciaországban le commandant Cousteaunak

(Cousteau parancsnoknak) nevezik, de a világ más területein inkább Cousteau kapitányként emlegetik. Számos könyvet írt, mint például a Csend világa (1953). A Calypso fedélzetén több mint 100 filmet készített. 1931-ben készült első tenger alatti felvételén tengeri teknőst örökített meg. Ez volt az első alkalom, hogy ilyen állapot filmre vettek (<http://www.youtube.com/watch?v=f0PpC2tsrmw>).

1959. VI. 11. (53 éve)

Megszületett Hugh Laurie (teljes nevén: James Hugh Calum Laurie) angol színész, akit általában dr. House néven ismer a világ.

Június 12.

Villő, János és Leó napja.

Villő: Új keletű névalkotás Kodály Zoltán 1925-ben szerzett gyermekkórusra írt művének címe nyomán. A villő szó a régi magyar tavaszi, téltemető népszokás, a villőzés során énekeltek versekben fordul elő.

Leó: A görög Leon név latin alakváltozatából való. Jelentése: oroszlán.

1886. VI. 12. (126 éve)

Elfogadták Gustave Eiffel mérnök tervét az azóta Párizs jelképévé vált torony megépítésére. Párizs jelképe a francia forradalom centenáriumára rendezett világkiállításra készült. 700 terv közül fogata el a zsűri 1886. június 12-én Eiffel mérnök művét, az építkezés 1887. január 26-án kezdődött, majd tiszteletreméltó gyorsasággal, 2 év, 2 hónap és 2 nap alatt fel is épült fel a torony.

1964. VI. 12. (48 éve)

A Dél-Afriai Köztársaságban halálra ítélték Nelson Mandela (eredeti nevén: Rolihlahla Dalibhunga) fekete bőrű jogi aktivistát és államfőt. A halálós ítéletet azonban nem hajtották végre, később pedig ő lett az ország elnöke, valamint Nobel-békedíjat kapott. Lám, milyen forgandó a politikai szerencse...

Június 13.

Antal, Anett és Tóbiás napja.

Antal: A római Antonius nemzetségnév rövidüléséből származik az Antal férfinév. Jelentése valószínűleg: herceg, fejedelem, előljáró.

Tóbiás: Héber, latin eredetű név. Jelentése: Jahve jó.

1195. VI. 13. (817 éve)

Szent Antal, a gyermekek védőszentjének napja. Liszabonban megszületett Pádai Szent Antal. A legnépszerűbb legendája szerint egy zsidó embert meg akart győzni arról, hogy Krisztus jelen van az oltárszentségben. Erzett a zsidó a szamarát a kehely és az ostyá elé vezette, ahol az állat letérdelt. Így lett a szamar Szent Antal jelvénye. Másik attribútuma a lilium. Ábrázolásai során ilyen virágot tart a kezében. Antal a gyermekek védőszentje.

1940. VI. 13. (72 éve)

Megszületett Gojko Mitić jugoszláv színész, aki a Winnetou-filmek révén vált ismertté (Vadölő, Severino, Apacsok, Tecumseh, Osceola, A sólyom nyomában, Fehér farkasok).

A mükénéi kultúra

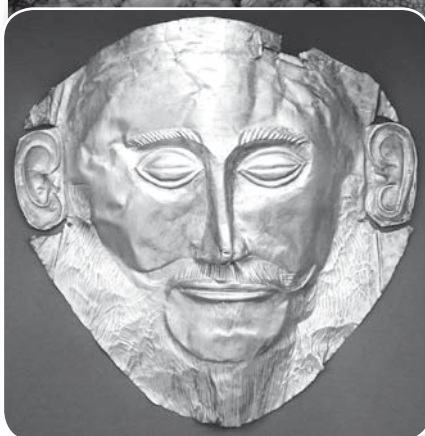
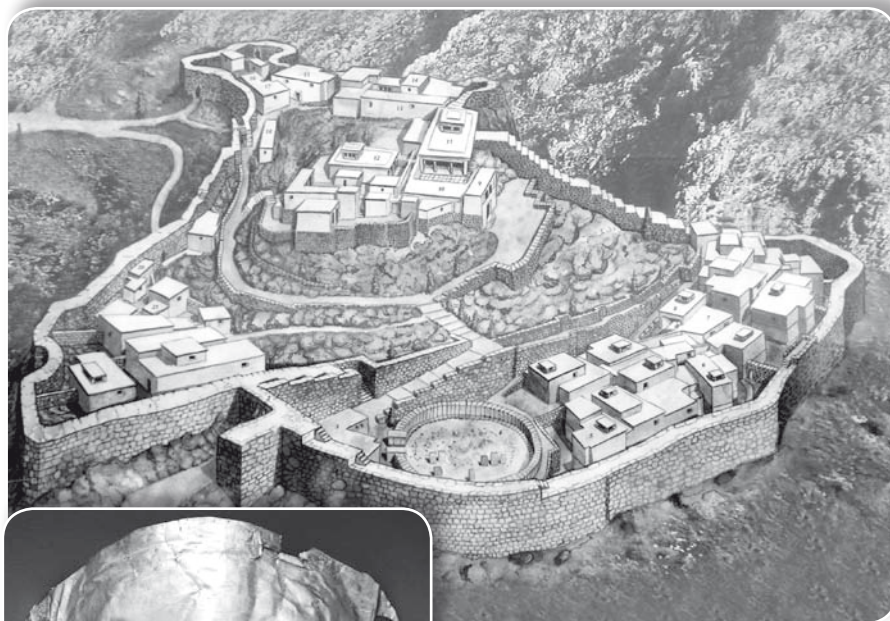
A görög törzsek Ázsiából érkeztek Európába. Az első görög törzsek bevándorlása új hazájukba az i. e. II. évezred kezdetén indult meg, és teljes ezer esztendőn át tartott. Beköltözésük néhány hullámban történt. Az első bevándorló és leteleplő törzs az akhájok voltak. Vándorlásuk idején a görög törzsek még barbárok voltak, nemzetségekben, törzsekben és törzsszövetségekben éltek.

Az őslakossággal folytatott háborúk idején szerzett zsákmányt – a hadifoglyokat, állatokat, valamint a termőföldet – a görögök a hadi érdek alapján osztották el maguk között. A törzsek vezetői a hadizsákmányból többet tulajdonítottak el maguknak. Így jött létre az emberek közötti egyenlőtlenség. Ezáltal osztálytársadalom (rabszolgatartó) jött létre, rabszolgatartókra vagy arisztokratákra, és rabszolgákra vagy helotákra bomlott a társadalom. A köznép, a démosz a falvakban, az arisztokraták a hegytetőkön épült erődítményekben, fellegrákokban – az akropoliszokban – éltek.

Először az akhájok létesítettek kis államokat. A mükénéi uralkodók ezeket egy nagyobb, hadviselésre és hódításra alkalmasabb államba egyesítették. Katonai és kulturális központja Mükéné városa lett, amelynek legnagyobb akropolisza volt az egész Peloponnészosz félszigeten. Az akhájok a krétai kultúra hatására hozták létre saját kultúrájukat.

A mükénéi kultúra az i. e. 17. században indult fejlődésnek, és virágzását a krétai kultúra megsemmisítése után érte el. Ezt a kultúrát az erős várak és hatalmas paloták építése jellemzi Mükénében és Görögország más részein. Az akhájok ebben az időben uralkodóikat hatalmas kősírokba temették. E sírokban drága bronzfegyvereket, igen sok arany- és ezüsttárgyat találtak. Az egyik legértékesebb az i. e. 16. században készült arany halotti maszk. A híres Oroszlánkaput i. e. a 13. században építették.

Schliemann Henrik 1875-ben feltárta Mükéné királyának városát, és meghatóva nézte

a mintegy háromezer éves falakat. A várfalakon belül királysírokra bukkant, öt olyan sírra, amelynek tizenöt halottja páratlan pompával volt eltemetve. A férfiak arcát arany álarcok fedték, mellüket gazdagon díszített aranylapok borították. Nem kisebb fényűzéssel temették a nőket sem. Majdnem 700 darab ujjnyi hosszúságú aranylapocskát találtak, arany karperecek és fülbevalók és színes üveggom-

bokkal ellátott hosszú hajtuk kerültek napvilágra. A csontvázak mellett agyag-, bronz- és ezüstkorsók, ezüst- és aranyserlegek és aranyberakásos kardok voltak. Az asszonyok mellé aranyládikákat – szelencéket helyeztek. Valamennyiük ujján remekművű aranygyűrűket találtak. Schliemann a leleteket átadta a Görög Régészeti Társaságnak!

A mükénéi kor ragyogó virágzásának hamarosan vége szakadt. Az i. e. 12. század elejétől kezdve a városközpontok elpusztultak. Az égei vándorlás folytán a mükénéi világot többször is súlyos támadások érték. Az egyik legnagyobb veszélyt a dórok (görög népcsoport) délre vándorlása jelentette.

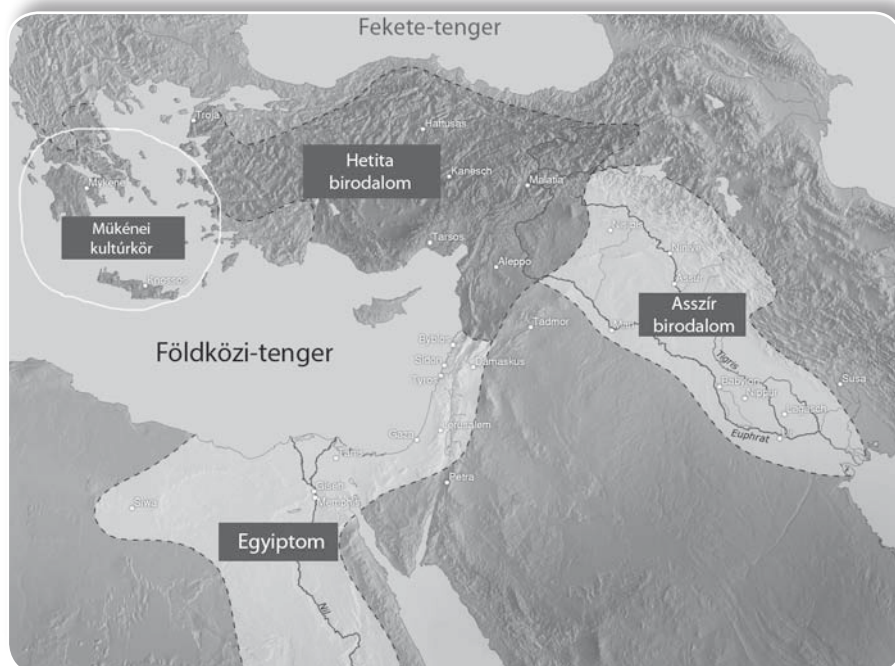
A mükénéi kor pusztulását tehát általános gazdasági, társadalmi és politikai hanyatlás követte. Eltűntek a jól szervezett uralkodói háztartások, melyek a gazdasági élethez szükséges nyersanyag-utánpótlást katonai erejükkel is biztosítani tudták. A társadalom két fontos osztályra tagolódott: a földbirtokos arisztokráciára és a parasztságra.

Megszűnt a királyság isteni jellege, s általában csökkent a király hatalma. A király hatalmát részben az arisztokrácia korlátozta.

Így alakult ki fokról fokra az új gazdasági és társadalmi rendnek megfelelő államberendezkedés, a görög városállam, a polisz. Ugyanakkor megjelent az új kor szellemi életének egy új döntő tényezője, a föníciai írásból kialakított görög betűírás.

A görögök történetének az i. e. 12. századtól az i. e. 8. század végéig tartó időszaka alig ismert. Erről az időszakról csak Homérosz hősköltevényei (eposzai), az Iliász és az Odüsszeia, valamint a régészeti leletek tanúskodnak, ezért is nevezzük ezt a kort Homérosz korának. Az Iliászt és az Odüsszeiát, e két gyönyörű, ma is szívesen olvasott hősköltevényt Homérosz az i. e. 8. században alkotta. A görög múltat és saját énekelte meg bennük.

Összeállította: Uri Ferenc történész

Cukrosbácsi voltam a MIRK-en

Ez most a reklám helye.

Még egyszer megköszönöm Deák Teodórnak, a zentai Cukorgyár vezérigazgatójának, hogy kérésre 100 kg kristálycukrot ajándékozott a 42. MIRK nemzetközi szervezőbizottságának.

Ha Budapesten jár, szívesen meghívom a Royal étterembe egy fantasztikus feketére, habbal.

A pokolba vezető út jó szándékkal van kirakva.

De menjünk sorjában.

Az Id. Kovács Gyula iskola diáksága és munkaközössége igazán kitett magáért. Minden úgy ment, mint a karikacsapás.

Kb. kétezer kíváncsi fizető és nem fizető látogató tekintette meg a 84 országból összegyűjtött és kiállított öt kontinens hobbis kincseit.

A vizsolyi bibliánál néha sorban álltak, hogy belelapozhassanak az 1590-ben nyomtatott eredeti hasonmás kiadásába. Sokan lapozták a tematikus irattartókat, még a Niagara-vízesés féldecisnyi üvegcséje után is érdeklődtek.

Megcsodálták a 111 centiméteres méreteivel igazán lenyűgöző topolyai/csanavéri bugylibicska óriás hasonmását.

Az iskola tanulói 21 méterre dobták a csizmát, és mintha francia kerékpáros körversenyen lettek volna, hajtották végig a versenyszakaszt.

A legjobbakat, miután átvették a helyezési oklevelet, és nyakukba akasztottam az érmeiket, a győzelmi pulpitusról behívtam az étterembe, és megajándékoztam egy-egy kg cukorral. Ezt a győztesek kapták, és nem a szülők.

Másnap rám hasadt a hajnal, azaz gyönyörűség Hajnalka igazgatónő átadta az egyik vastagnyakú kálmínista (én is az vagyok) anyuka üzenetét, aki rátelefonált, hogy Miért játssza a Bada Pista a cukrosbácsit, miért alázza meg a moravicai diákokat egy-egy zacskó cukorral, a moravicaikat nem lehet egy kg cukorral megvenni.

Beáta unokám, aki most érettségizik, amikor a könyvajándék mellett meglátta a kiló cukrot, nagy örömmel felkiáltott: Király! Ez itt, Magyarországon a tetszés szava.

Eszembe jutott, amit édesanyám mesélt. Apám az egyik első találkozájukon egy cukorkészacskóból igazi papucsögekkel kínálta meg. Viccnek szánta. Lehet, hogy otromba vicc volt. De sok-sok évtized után a valódi cukor felkínálása részemről jóindulatból következett. Szerettem volna még valamit adni azoknak a lelkes gyerekeknek.

Bada István

Korek Diána, a szabadkai EmArt Műhely egykori tagja különdíjas lett Japánban, a tizenketedik alkalommal meghirdetett nemzetközi rajzversenyen. A saját munkáját tartalmazó oklevéllel jutalmazták, s alkotása helyet kapott a katalógusban is. A mezőny ezúttal is igen erős volt: a világ 74 országából összesen 18738 alkotás érkezett.

Az Id. Bada István kerékpár-émlékverseny győztesei

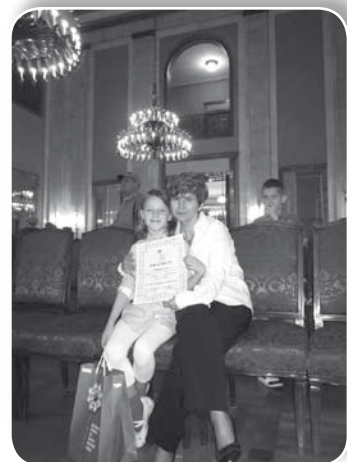
Lányok:

1. helyezett
Mezei Krisztina
2. helyezett
Gogolyák Renáta
3. helyezett
Vala Nikolett

Fiúk:

1. helyezett
Fűtő Zalán
2. helyezett
Beszédes Dominik
3. helyezett
Sinka Endre

Arák elleni küzdelem szerbiai Egyesülete országos szintű irodalmi és képzőművészeti pályázatának díjkiosztója május 25-én volt Belgrádban. A képzőművészeti kategóriában, az alsósok korcsoportjában a szabadkai J. J. Zmaj iskola 2. c osztályos tanulója, Sipraga Lúna első helyezett lett. Az oklevél és értékes könyvek mellett mobiltelefont is kapott ajándékba. Lúna rajza egyébként felkerült az egyesület gondozásában megjelenő folyóirat címlapjára is.

EMI

RÜGYFAKADÁS

Diákcsinny

Az alsóban sok csínyet követtünk el, egyet ezek közül most leírok. Más osztályokban úgy bírták egymást nevetésre, hogy „boxmeccset” rendeztek. Nálunk nem így történt.

Mi úgy neveltük egymást, hogy egy osztálytársat kiválasztotunk, aki neveteti a többieket, és aki elneveti magát, kiesik. A nevetető akármit csinálhat, csak nem bánthatja az osztálytársait. Történt egyszer, hogy a fiúk neveltették, kivételesen mind a hárman. De bármit csináltak, a lányok nem nevettek. A szereplők „véletlenül” elesetek, bezárták egymást a szekrénybe. Ekkor a neveltetőknek eszébe ötlött, jó lenne eljátszani egy improvizált Micimackó-paródiát. Hát mit ad isten, egy lány csaknem ledőlt a székről a nevetéstől. Egy tehát kiesett, még maradt három. Hát nagy kedvet kaptunk a kifigurázáshoz, ezért eljátszottuk az összes tanár óráját. Még egy lány kiesett. Kettő maradt. Jöhetett a döntő. Felugráltunk az asztalra, majd táncoltunk és tettettük, hogy leesünk. Mindkét lány egyszerre kiesett, de a fiúk nem hagyták abba a kifigurázást. Egymás nevetését utánózták. A végén mindenki az asztal alatt fetrengett a röhögéstől. Amikor bejött a tanító néni, nem tudta elképzelni, mi a fene folyik itt.

Mi még óra közben is kuncogtunk, és evvel elrontottuk a tanító néni napját.

Brindza Mátyás, 5. osztály, Petőfi Sándor iskola, Doroszló

Egy vicces óra az iskolában

Reggel, mikor felkeltem, még nem is gondoltam arra, hogy milyen nap elé nézek. Ébredés után felöltöztem, összepakoltam a holmimat, és elindultam az iskolába.

Azt hiszem, csütörtöki nap volt, már mindenki érezte a hétvégét, és nem bírtunk magunkkal. A szokásos módon elmúlt a matek- és magyaróra is. Következett a földrajz. Bejött a tanárnő, és elkezdődött az óra. Nagyon unalmasnak ígérkezett. Azon az órán a növénytermesztésről tanultunk. A tanárnő felsorolta, hogy ezen a területen természetnek kukoricát, cukorrépát és búzát. Egy kis csend után, míg a tanárnő a táblára írt, egyik osztálytársam beszólt, hogy természetnek még marihuánát is. Egy pillanatig megállt a levegő körülöttünk, de aztán kitört a röhögés, még a tanárnő is megmosolyogta. A társunknak a beszólása miatt büntetésből kétoldalas beszámolót kellett írnia erről a növényről. Hiába könyörgött a tanárnőnek, hogy ne kelljen megírnia, közben kicsengettek.

Nem túlságosan örült ennek a beszámolóznak, de azért elkészítette, nekünk pedig volt egy nagyon jó földrajzóránk.

Döme Bettina, 6. osztály, Cseh Károly iskola, Ada

Egy napom története

Reggel hétkor csörög az óra. Felkelek, és elindul a napom.

Először megreggelizek, majd a fürdőben elvégzem a dolgom. Átnézem a táskát és az órarendemet, hogy minden be van-e pakolva. A sarkon Krisztina és Andrea vár. Elbúcsúzom anyutól. A sulihoz érünk. Már nagy a zsvivaj, érkeznek a diákok. Becsöngetnek. Mindenki bemegy a tanterembe. Mikor a tanító néni bejön, felállva köszönünk neki. Első óránk matek, majd magyar, aztán két rajz, és legvégül az angol nyelv. Egy-kettő el is múlik az öt óra. Mehetünk haza. Otthon először Lili kutyám üdvözl. Kicsit megszeretgetem, majd bemegyek a házba. A családomnak elmesélem, hogy mi történt ma a suliban. Megebédelünk, aztán megcsinálom a házit. Angolból verset kell tanulni, de nem baj, mert a kedvenc tantárgyaim közé tartozik. Délutánra jár az idő, fáradt vagyok. Besötétedik. Színes papírból karácsonyi dekorációt készítek, amivel majd az ablakomat díszítem. Végül megvacsorázom, letusolok, fogat mosok, tévézek és lefekszem aludni.

Szinte minden napom így telik el.

Almási Vivien, 4. osztály, Petőfi Sándor iskola, Óbecse

A csantavéri Hunyadi János iskola

*Hunyadi János az iskolánk neve,
sok-sok buli és a tanulás helye.
Tanulunk és tesztet írunk,
az eredmény láttán vagy nevetünk vagy sírunk.*

*Van, mikor az ügyeletes padban ülünk,
s van, mikor a táblánál művészkedünk.
A kórusban iskolánk himnuszát énekeljük,
a szívből jövő tapsot kiérdemeljük.*

*Matek, fizika: képletek sokasága,
biológia: a latin szavak tanulása,
műszaki: bonyolult rajzok rajzolása,
zene, rajz: képességek gyakorlása...*

*A tornán egy-kettő, fuss gyorsan!
Hozd a labdát, állj a sorba!
Csöngettek? A szünetre rohanj ki!
Ilyen a mi iskolánk, a Hunyadi.*

**Ander Patrícia, 7. osztály,
Hunyadi János iskola, Csantavér**

Brummogás az osztályban

Egyik hétfői napon délután mentünk az iskolába. Első óránk földrajz, a második angol, amire nem vittem el a könyveimet, tehát nem csináltam semmit. Így jó lett a napom. De amikor magyaróra mentünk... a jó kedvem csak fokozódott. A magyartanárnő feleltetett bennünket. Endre minden órán hülyéskedett, a magyarórát sem bírta ki bolondozás nélkül. Elkezdett brummogni. A magyartanárnő megjegyezte, és azt kérdezte:

– Ti is hallotok valamilyen zenét?

Azt hitte, hogy a brummogás zene, és a szomszéd osztályból jön. Remélem, máskor is lesz alkalmam, hogy egy jóízűt nevessek.

Martonosi Anita, 5. osztály, Gligorije Popov iskola, Kisorosz

Felnöttem?

Mindenhez kezdek érteni, szeretnék mindenbe beleszólni!

Mivel én vagyok a legidősebb gyermek a családban, sőt egyedüli fiú, úgy érzem, egyre több teher nehezedik a vállamra, pedig kicsi a vállam.

– Lacika, szaladj el a boltba! – Készülj a matek dolgozatra! – Porszívózd föl a nappalit! – Szaladj a kajakedzésre! – Mosd ki a cipődet! – ez nap mint nap ismétlődik, nem gondolnak arra, hogy egész délelőtt az iskolában tanultam.

A házi feladatok is legkevesebb három órát vesznek el a napomból. A játékra szinte nem marad időm, pedig szeretek játszani. Óvodás húgomat kezdem irigyelni, amint jókat kacag játék közben. Emlékszem még azokra az időkre, amikor csak a játékaimat kellett este összepakolni.

Apropó, nagyon sok társasjáték van a polcomon. Ma már ezt is portalanítani kell időnként. Szinte csak vacsoránál van együtt a család, s ekkor már mindenki fáradt. Esetleg vacsora után van időnk pár kártyapartira. Ekkor végre van egy kis nevetés.

Igazából nem irigyem a felnötteket, és úgy érzem, minél később szeretnék felnőni.

Tandari László, J. J. Zmaj iskola, Magyarakanizsa

Kedvenc tantárgyam

Sokan kérdezték már tőlem, hogy melyik a kedvenc tantárgyam. Mint minden fiatal, engem is sok dolog érdekel, s néha nem tudok válaszolni erre a kérdésre. Mégis van olyan tantárgy, ami közel áll a szívemhez. Ez a biológia.

Az elhatározás, hogy orvos szeretnék lenni, pár éve fogalmazódott meg bennem. Ehhez a legközelebb álló tantárgy a biológia. Persze nem lehet csak úgy megszeretni egy tantárgyat, több dolog is kell hozzá, például: egy jó tanár, mint a biológia-tanárnőm.

Kordában tudja tartani az osztályt, így az óráin csend uralkodik. A tananyagot úgy adja elő, hogy a nehéz szakszavakat leegyszerűsíti, így mindenki könnyen megérti. Pozitív dolog az is, hogy ellenőrző előtt tartunk egy nagy ismétlést, és mindig csak olyan kérdések szerepelnek a felmérőben, amelyekről az órákon beszélünk.

Magát a tantárgyat azért szeretem, mert kifejezetten érdekel az emberi test és a különböző szervek működése, felépítése.

Órán a tanárnő mindig ábrákkal szemlélteti az anyagot, és így még jobban megértjük a tüdő, a szív és a többi szerv működését.

Biológiaórán különösen az tetszik, hogy az egyes betegségek nevét, lefolyását és kimenetelét is feljegyezzük a füzetünkbe. Így, amikor a latin szavakat mondom felelés közben, még inkább úgy érzem, hogy értem a biológiát.

A tanárnő sohasem használ nehéz kifejezéseket, hanem egyszerű, mindennapi példákat hoz fel.

Ha valaki rossz jegyet kap, könnyen kijavíthatja egy beszámoló elmondásával.

Az órán mindig jó a hangulat, mert a tanárnő, ha érzi, hogy valami vicces nekünk, akkor beszáll a „játékba”, és poénkodni kezd.

Sok embernek, főleg az osztálytársaimnak furcsa, hogy pont a biológiát szeretem ennyire. Nekem egyáltalán nem az, sőt, úgy érzem jól magam, ha új dolgokat tudhatok meg a biológia által, és megismerhetem a testem felépítését!

Vastag Tímea, 7. osztály, Cseh Károly iskola, Ada

Ötödikben

*Ötödikbe indultunk,
rosszabb volt, mint gondoltuk,
de ez nekünk nem téma,
az agyunk a tanulást jól bírja.*

*Programokkal tele vagyunk,
az órán néha hanyagolunk,
a matekkal nagy a bajunk,
főleg, ha nem tanulunk.*

*Órák alatt pörög a kezünk,
ha ballábbal kelünk,
s egyszerűbe közlik velünk,
ellenőrző lesz ma nekünk.*

*Ilyen órát – olyan órát,
szeretjük a főciórát,
ilyen vizek, olyan vizek,
érdekelnek minket a hegyek!*

*Pacal Andrea a nevem,
a főci tanító bácsit kedvelem,
földekről és vizekről mesél nekünk,
azt is mondja: „Gyerekek, figyeljünk!”*

Pacal Andrea, 5. osztály, József Attila iskola, Bácskertes

Egy napom jelenetei

– Brr!!! – csörög az ébresztő. Reggel nyolc óra van. Elkezdődik a napom.

Lassan kikecmergek az ágyamból, és a fürdő felé veszem az irányt. Megmosdok, hogy kicsit észhez térjek, majd a fogaimat is megmosom. A konyhában anyu már elkészítette a finom reggelit. Szendvicset, mert az a kedvencem. Bekapok néhány falatot, aztán pedig hozzálátok a tanuláshoz. Az egész délelőttöm tanulással múlik el. Mielőtt elindulok az iskolába, még ebédelek, aztán pedig sietek a buszra. Mivel elég messze lakom az iskolától, a városi busszal kell közlekednem. Az iskolába érkezve találkozom a barátaimmal, és megbeszéljük a napi történéseket. Megszólal a csengető. Becsöngetnek az első órára, majd a másodikra, a harmadikra, és így tovább. Egymás után múlnak el az órák. Szinte repül az idő. Csak akkor nem, ha felelnem kell, olyankor mintha állna, és soha nem akarna vége lenni az órának. De azért azt is túléltem valahogy. A szünetek gyorsan eltelnek, mivel a barátaimmal mindig találunk valami elfoglaltságot. Órák után elindulok a buszmegállóra. Megérkezik a busz, és lassan hazazötyögök. Anyu már a vacsorával vár, eszem egy kicsit, közben elmesélem az iskolában történeteket. Pihenésre nincs időm, hiszen este nyolcra már edzésen kell lennem. Hokizni járok. Ez a kedvenc sportom. Bár kicsit fárasztó az edzés, mégis élvezem. Nyáron száraz edzéseink vannak, ilyenkor futunk. De alig várom, hogy tél legyen, és újra korcsolyázhassunk és játszhatunk a jégen. Az egy órai edzés nagyon kifáraszt, és mire hazatérek, csak annyi energiám marad, hogy letussoljak, és az ágyamba huppanjak.

Gyorsan eljön értem az álommanó, hogy álomországba vigyen. Reggel egy új napra ébredek, amikor minden kezdődik előlről.

Kovács Krisztián, 7. osztály, Ivan Goran Kovačić iskola, Szabadka

Élet az egykori iskolában

Egyik napon anyukámmal elmentünk sétálni a városba.

Az úton kérdezősködni kezdtem:

– Anya, a te idődben milyen volt az iskolai élet?

– Hol is kezdjem? Egyáltalán nem ilyen volt, mint most. Én Orahóvón jártam iskolába. Mivel az egy kis falu, az épület is aprócska volt, kevés tanteremmel, festetlen falakkal, kopott ajtókkal... Kisiskolás koromban még minden tanteremben vaskályha volt, szünetekben Jóska bácsi, az iskolagondnok fűtött – felelte anyu.

– És a tanítás milyen volt? – kíváncsiskodtam.

– Akkor kevesebb volt a tananyag, aki figyelt az órákon, nagyon sokat megjegyezhetett. Otthon nem kellett annyit tanulni, mint neked – válaszolta.

– És a diákok?

– Ó, az akkori gyerekek a mostaniakhoz képest angyalok voltak. Nem csúfolódtak, nem grimaszkodtak, nem káromkodtak, és nem feleseltek a tanárokkal. Abban az időben jobban tiszteltük a tanárokat, a szüleink is felnéztek rájuk. Ha valaki mégis szemtelen volt, akkor büntetésben részesült – emlékezett vissza édesanyám.

Ekkor felmerült bennem a kérdés:

– És, és... Milyen büntetések voltak?

– Nagyon sokféle volt. Egyes tanárok a sarokba állítást, mások a pajesz húzgálását alkalmazták. De a matektanárnőm a pofonokkal sem takarékoskodott.

Megdöbbsentem, ha akkor lettem volna diák, bizony büntetésben lett volna részem.

Mind a mai napig sem értem, hogy mitől romlottak el így a mai gyerekek?!

Kiss Rebeka, 7. osztály, Csáki Lajos iskola, Topolya

Tornaóra

Tornaórán labdázunk,
Futkározunk, kiáltunk.
Vidáman szaladunk,
Egyhelyben nem maradunk.

Futás-futás, egy-kettő,
Leszakad a háztető!
Néha a padlón heverünk,
Ilyenkor jót nevetünk.

**Vastag Krisztina, 5. osztály,
Cseh Károly iskola, Ada**

Osztályom

Brrrr, csöngetnek, vége a szünetnek. Futólépésben igyekszünk a kémiaterem elé.

Nyugodtan a sarokba vágtam a táskám, hisz tudom, nincs benne semmi törekeny. Én meg lehappanok mellé, s közben figyelem a társaimat. Annabella persze a fiúkkal is jót szórakozik, így most is éppen mókásan focizik a folyosón. Mackós léptekkel érkezik a kémiatanár, háta mögött Norbi és Tivadar uzsonnával a kezükben szaporán igyekeznek, hogy kikerüljék. Útközben, míg a tanár beenged minket a tanterembe, elhangzik egy jópofa vicc, mi meg nagyokat röhögünk és helyet foglalunk. Míg a tanár beírja az órát, addig mi beszélgetünk, és ha lehet, átírjuk a házit. A tanár mindig egy jó viccel kezdi az órát, hacsak nincs rossz kedve. A tanító a fontos tananyagot magyarázza. Matyi, Dávid és Tomi beszélgetnek arról, hogy milyen komputerjátékokat játszanak. Tomi mindig megosztja velünk a családjáról szóló dolgokat. Betti hangosan kiabál, csitítgatja a társaságot, de hiába, mert miért is hallgatnának rá, hisz nem ő a tanár – gondolják. Szegény Betti minden órán felidegesíti magát, én meg nem győzőm nyugtatni, hogy ne figyeljen rájuk. Iszidóra a legjobb minőségű sminkről tart ismertetőt Teodórának. Közben a tanár hosszú vegyi reakciók képleteit vezeti le a táblán. Teodóra persze akkor sem tud odafigyelni, pedig mindig olyan pontosan megcsinálja a házit. Jaj, Oszkáról és Norbiról ne is beszéljünk! Ők leírhatatlanok. Oszkár eleinte még nagyon rendes kisfiúnak látszott, persze a látszat néha csal. Olyan jókat karattyol az órán, hogy az valami hihetetlen, csak éppen akkor fogy ki belőle a szó, amikor a tanár felszólítja. Ja, és persze Norbival a hátsó sorban ülnek. Norbi véletlenül a széken hintázva nagyot zuhan a padlóra. Abban a pillanatban nagy nevetés robban ki a kémiateremben. Erre már a tanár is megfordul, és a hasát fogva nagyokat kacag. Tina mindig viccelődik a tanárral, Annabellának minden második szava az, hogy cuki. Szilvia és Krisztina órán előveszi a dezinfekciós folyékony izét, és ott durrogatják mellettem. Én meg elájulok a bűztől.

– Gyerekek, ezt tessék átírni és megtanulni! Hiszen én érthetően, szépen elmagyaráztam. Remélem megértettétek?! – fejezi be az órát a tanár.

– Igeeeen! – bólogatunk nagy bölcsen.

Dobosi Dóra, 7. osztály, József Attila iskola, Újvidék

Kedves Pajtások!

Azt tartják, a humor az élet sava-borsa. Ez az iskolai életre hatványozottan vonatkozik, mert azt **diáksínyek** nélkül el sem lehet képzelni.

Szerencsére minden osztályban van legalább egy **mókamester**, aki gondoskodik a hangulatteremtésről. S ha az ilyen csak egy szót mond is megfelelő helyen megfelelő időben (például földrajzórán, amikor a tanár a haszonnövények nevét sorolja, és a mókamester megtoldja egy oda nem illő növény nevével), kipattan a nevetés az osztályban, és ez még egy büntetést is megér. A doroszlói iskolai fiú olyan tehetségesek a nevetetésben, hogy tőlük az egész osztály nevetőgörcsöt kap.

Ilyen élményekre gondoljatok, amikor nagyon szorít a tanulás, hogy egy kicsit lazuljon a feszültség bennetek! Ezek hozzátartoznak az iskolai élethez, a tananyagban mégsem szerepelnek, a tankönyvekben sem. Ezért arra kérek benneteket, alkalomadtán írjátok le ezeket a történeteket, és küldjétek el a Rügyfakadásnak, hogy megörökítse őket minden olvasója örömére!

A 21. és 22. számba érkezett írásokat a következőknek köszönöm:

Ada: Apró Réka, Bács Ágnes (2 írás), Boja Krisztofer (4 írás), Dér Lilla, Gálfi Kata (2 írás), Horvát Aliz, Könyves Regina (2 írás), Lehocki Dániel, Rind Roland, Tóth István, Vastag Tímea és Šelemba Aleksandra (2 rajz);

Doroszló: Brinda Mátyás (2 írás), Danka Roland, Dékány Áron (3 írás), Hencsár Dorottya, Kocsis Ákos, Kovács Kinga, Pfájer Hella, Szabó Aliz, Tallósi Anasztázia, Turkály Emma;

Óbecse, Zdravko Gložanski iskola: Koós Csilla; **Petőfi Sándor iskola:** Károlyi Áron, Ric Csongor, Tóth Lúcia (2 írás) és Zorád Bernadetta;

Szabadka, Miloš Crnjanski iskola: Fekete Petra és Márton Nóra.

A fentiekhez hasonló írásokra várva, kitartást és erőt kívánok az év végi hárhoz.

Tomán Mária

„Kezében óriás rostával / Áll az Idő, és egyre rostál...” (Ady Endre)

Állok a tükör előtt, s szinte napról napra más arc néz vissza rám. Nem is olyan régen még pólyás csecsemőt, selypítő kisóvodást, rémült kisiskolást és már egy elviselhetetlen kamaszt mutat a tükör.

Tizenhárom évvel ezelőtt még sírós-rívós csecsemő, majd kúszó-mászó kisgyerek voltam. Néhány hajszál ékesítette a fejemet, a fogaim is csak itt-ott nőttek ki. Még járnai is alig tudtam, csetlettem-botlottam egyik ágytól a másikig. Beszédemet kitált, nevetséges szavak alkották. De mégis tökéletesnek láttam a világot!

Utána jöttek az óvodás évek, mikor új barátokat ismerhettem meg, velük sok szép játékot játszhattam. Csak néha kellett valamicskét tanulnunk. Ezekre az évekre, mint a végtelen játszás, szórakozás idejére emlékezem vissza. Sajnos, gyorsan véget ért a szép élet!

Iskolába kezdünk járnai. A tanulás egyre csak halmozódott a fejünk fölött, mint a szürke felhők az égbolton. Mindig kevesebb időnk maradt kikapcsolódni. Szerencsére új barátokat is szereztem. Hamar eljöttek a felsős évek is... Mikor ötödikesek lettünk, azt hittük, hogy ez már „nagyak” számít, de gyorsan rájöttünk, hogy a felsős gyerekek között mi mégis kicsik vagyunk. Nagy léptekkel jött a kamaszkor is... Már nem érdekelnek a babák, a játékok, inkább a zene és az álmodozás. Csak a tanulás, a tanulás és megint a tanulás vár rám, és persze a többiekre is. Már nem felhőtlen az élet!

Sokat változtam. A hajam hosszú és sűrű, mint a kefe. Már nem vagyok megelégedve úgy, mint régen. Mindig találok valami hibát magamon. Úgy érzem, hogy belebolondulok a kamaszkorba, de ahogy látom, a családom is. Jövőre újabb változás vár rám – a nagybetűs megmérettetés, a felvételi.

Hol vannak a gondtalan ovis évek?... Gyorsan elrepült felettem az idő! Régen mindig „nagy” akartam lenni, most pedig visszamennék a múltba, és újra át szeretném élni a gyermekkori éveimet.

Lipták Ramona, 7. osztály, Miroslav Antić iskola, Palics

Robin Hood (is) visszatér

A sherwoodi erdő mélyén Russell Crowe tanyázik az embereivel. A Csuklyás Robin, ahogyan világszerte nevezik – több mint 80 éves, először 1922-ben nyilatkozta le az ellenséget, s azóta is halálpon-tosan céloz. Az újabb változat rendezője, a tapasztalt Ridley Scott alaposan belenyúlt a mítoszba, sok mindent másként látat. Az akciófilmről Russel Crowe mesél nekünk...

• **Valamikor nagyon régen, 1922-ben nézhették meg a nézők az első Robin Hood-sztorit.**

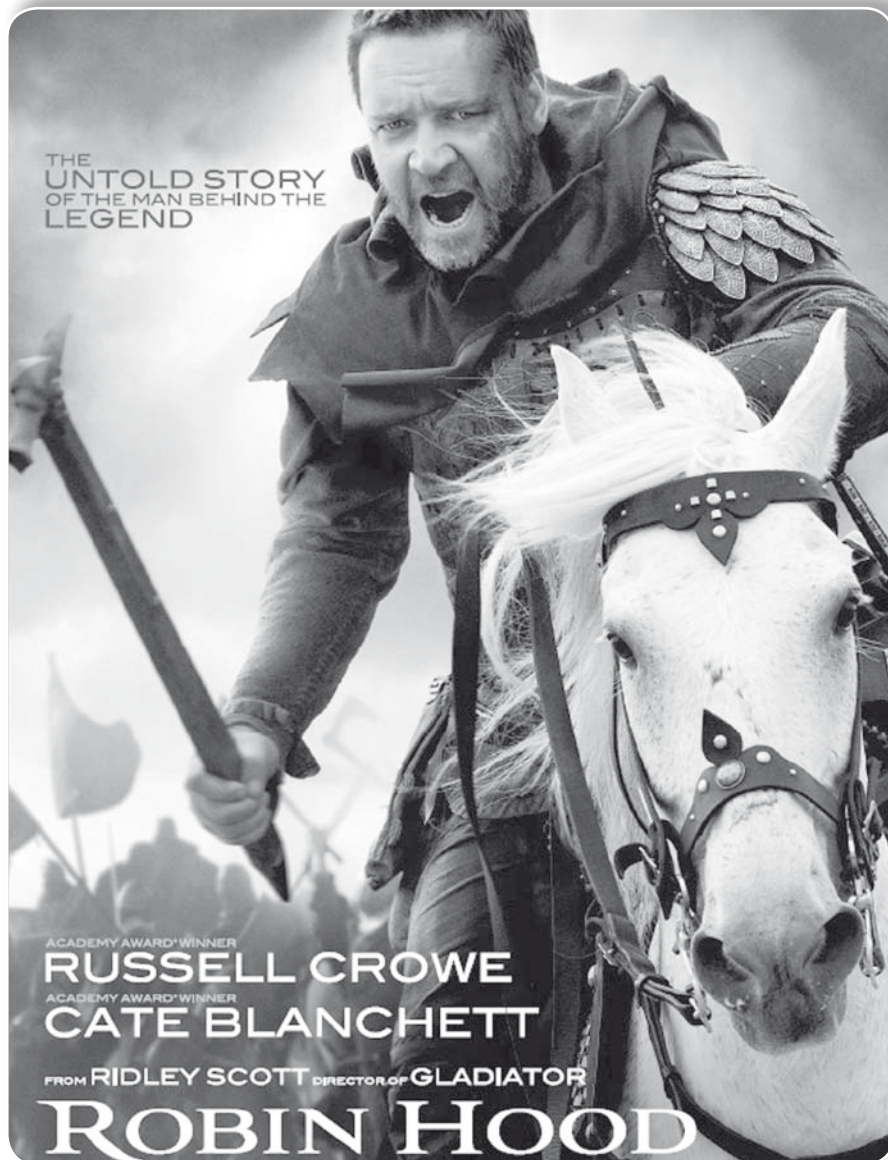
– Igen, 1922-ben, a mozizás hajnalán a sherwoodi erdő kapitányának bőrébe Wallace Beery bújt bele, ám ez az első változat csak mérsékelt sikert aratott. 1938-ban a sármos Errol Flynn már meghódította a nagyerdeműt. Az olasz színész, Giuliano Gemma befuccsolt 1970-ben. 1973-ban elkészült a Robin Hood gyermekbarát adaptációja is, amelyben a karakterek egytől egyig állatok voltak. Nagy muri a mozifilm! 1991-ben Kevin Costner vált népszerűvé Robinként, 1993-ban egy Robin Hood-paródia volt soron: Célja a nevetetés volt... és most itt a legújabb változat...

• **A történet semmit sem változott?**

– Szól a mese természetesen Robinról, aki ötéves kora óta először lép angol földre. A pattra szállás után azt látja, hogy az ország nagyon elszegényedett, a király emberei gátlástalanul fosztogatnak, mert a franciák támadása várható, s a háborúhoz sok pénz kell. Richard uralkodásra alkalmatlan öccse nem törődik az alattvalóival, egyre gazdagabb lesz. Robin akkor érkezik haza, amikor a király mértéktelen adókat vet ki. A nép szenved, hiányt szenved élelemből és ruhából, nincs hol lakni sem. Robin arra biztatja a népet, a honfitársakat, hogy ne tűrjék tovább a diktatúrát, vegyék a kezükbe a sorsukat, lázadjanak fel. Ennyi a mese.

• **Számtalan könyv, rajzfilm, játék és film hívta életre ezt a legendát. Tudatok-e ti most valami újat, valami mást mutatni?**

– A zöld szerkó maradt, de sok mindenben nem hasonlítok az elődeimhez. Én szívügyemnek tekintetem ezt a mozifilmet, gyermekkorom óta nagy rajongója vagyok az erdő kapitányának. Ezért megbeszéltem a rendezővel, hogy egy ütős akciófilmet hozunk létre. Az első szövegkönyvvel nem voltam megelégedve, vissza is dobtam azonnal. Azt mondtam, megcsinálom, de csak ha teljesen

új megvilágításban meséljük el a történetet. Ez azonban egy nagyon régi angol monda, durván mégsem szabad megváltoztatni a legendát. Szóval... mindent másként akartunk csinálni... Nem azon van a hangsúly, hogy „jókat mondjak”, vigyorogjak minduntalan. Az én Robin Hoodom egy eszes öreg. Ebben a változatban Robin egy komoly, érett figura, akinek személyisége már mást akar átadni a nézőnek. Ötévesen lesz szemtanúja apja halálának. Utána elkerül a templomosok egyik franciaországi kolostorába. Nevelői elmennek a keresztes háborúba, és mire visszatérnek, engem már nem találnak a kolostorban. Ott rosszul bántak velem, ezért megszöktem. Egyetlen dolgot vittem magammal, ami édesapám halála után maradt: a mellvértjét...

Beutazom fél Európát, a Közel-Keletet, majd Angliába vezet az utam, ahol rádöbbenek, hogy nekem küldetésem van...

• **De Marionnal is találkozol, nem?**

– Természetesen. Ebben a románcba is belenyúltunk. Többé-kevésbé Shakespeare Makrancos hölgyére alapoztunk. Nos, amikor Marion és Robin először találkoznak, nem bírják nagyon egymást, de már felsejlik közöttük valamiféle lappangó vonzalom.

• **Nézzünk meg?**

– Okvetlenül. Robin Hood sokak példaképe, mert az angol nép védelmében helyre rakja a nottinghami seriffet, kiüríti a gazdag urak erszényét, hogy aztán minden aranyukat átadja a rászorulóknak, a szegényeknek.

B. Z.

Munkások

Az útépitésen a főnök odamegy a munkásokhoz:

- Fiúk, nem érkeztek meg a lapátok.
- Seabaj, majd egymásra támaszkodunk.

Folyik az autó

A rendőr megállítja a teherautót.

- Már harmadszor szólok, hogy folyik az autóját!

- Én meg már harmadszor mondom, hogy locsolókocsit!

Fényképésznél

A fényképészetbe betér egy matektanár:

- Szeretnék erről a filmről képeket csináltatni.

- 9x13?
- 117. Miért?

Kívánság

Kovács kifog egy aranyhalat a tóból, mire az megszólal:

- Teljesítem egy kívánságodat, kérj bármit!
- Jó! - mondja Kovács - Ne legyen benned szálka!

Nyugdíj

- Mit csinálsz, ha nyugdíjba mész?

- Az első héten csak üldögélek a hintaszékben.

- És aztán?
- Aztán lassacskán elkezdek hintázni.

Tengeribeteg

Hajópincér a tengeribeteghez:

- Az ebédjét a kabinba kéri, vagy egyből hajítsam át a korláton?

Járókelők

Egy járókelő megállít az utcán egy másikat:

- Ne haragudjon, az állomást keresem.
- Nem haragszom. Keresse.

Jó szomszéd

- Szomszéd, használhatnám a fűnyíróját?

- Persze, csak ne vigye ki a kertemből.

Becsületes megtaláló

A rádióba betelefonál egy hallgató:

- Tegnap találtam egy pénztárcát, volt benne 3000 USA dollár, 5000 angol font, 10 000 német márka és egy névjegy: Kis Béla. Neki küldeném a következő dalt...

Matekóra

Tanár néni a matekórán:

- Gyerekek, ma fogunk először számítógépekkel számolni!

- Jajj, de jó!
- No Pistike, akkor mennyi 3 számítógép + 2 számítógép?

Fülészeten

- Milyen a hallása?

- Római katolikus.

Cakumpakk

A rendőr megállít egy autóst:

- Személyit, jogosítványt, forgalmi!
- Cakumpakk?
- Ja, maga külföldi? Akkor menjen tovább!

Alma

- Egy almát kérek.

- Kettő lett, maradhat?

Milliomos

A milliomos horgászik a parton, csörög a mobilja.

A lánya az, felveszi:

- Apu, most láttam egy szuper kocsit, megvehetem?

- Mennyi?

- 50 000 dollár.

- Vegyed.

Két perc múlva megint csörög, most a fia hívja:

- Apu, láttam egy nagyon jó jachtot, megvehetem?

- Mennyi?

- 100 000 dollár.

- Vegyed.

Horgászik tovább, és nemsokára kifogja az aranyhalat.

Látja, hogy kicsi, vékony, ezért visszadobja.

Az aranyhal odaszól:

- És a három kívánság?

- Na, monddad.

Főnyeremény

Béla bácsinak telefonálnak:

- Uram, ön azonnal megnyerheti fődíjunkt, az egymilliót, ha nemmel válaszol az első kérdésemre, amit fölteszek. Készen áll?

- Igen, igen...

Szökött kutya

- Móricka, itthon van az apukád?

- Nincs. A kutyanak kiszökött az udvarból, és az apu elment keresni.

- Vajon mikor érhet haza?

- Fogalmam sincs, a kutya már másfél órája itthon van.

- Szóval azt mondja, hogy naponta háromszázszor megnézi az e-mailjeit?

- Az ég szerelmére! Nem tudnád legalább egy napra elfelejteni a munkád?

Csak öt percre

Feleség a férjnek:
– Te, Zoli, átmegegyek öt percre a szomszéd-
ba. Keverd meg ezt a levest félóránként!

Karburátor

– Géza, baj van a kocsival. Víz került a kar-
burátorba.
– Ne tréfálg, Irénkém! Hogy került volna víz
a karburátorba?
– Géza, pedig víz van a karburátorban!
– Irénkém, hisz azt sem tudod, mi az a kar-
burátor. Hol a kocsi?
– Az úszómedencében.

Úrhajósok

Két úrhajós áll a Holdon. Nézik a Földet,
majd egymásra néznek, majd az úrhajóra, újra
a Földre, az úrhajóra, és újra egymásra.
– Ne nézz rám így, nem én hagytam benne
a kulcsot!

Egy meg egy

– Móricka, ha azt kérdeztem tőled, mennyi
egy meg egy, ne az ujjadat használd, hanem
a fejed!
– De tanító néni, nekem nincs két fejem!

Sűrű köd

Sűrű, átláthatatlan ködben két autó szin-
te egymáshoz tapadva araszol. Aztán az első
kocsi hirtelen fékez, a második nekimegy. A
hátsó sofőrje kiugrik a kocsiból.
– Mi az ördögöt csinál? Hogy lehet ilyen
hirtelen fékezni minden ok nélkül?
– Mi az, hogy minden ok nélkül? Ha nem
venné észre, az én kocsim már a garázsban
van.

Móricka nagypapája

– Az én nagypapám már elmúlt 80 éves –
dicsekszik Móricka –, de minden reggel ötkor
felkel, és egyvégteben lufut 5 kilométert.
– Az szép. És mit csinál délután?
– Akkor futja az utolsó kilométert.

Tehenek

Falun a paraszt bácsi legelteti a teheneit.
Odamegy hozzá egy turista és kérdezgetni
kezd:
– Látom, szépen legelésznek a tehének.
– A feketék igen.
– És a fehérek?
– Hááát, azok is...
– És mondja, adnak tejet rendszeren?
– A feketék, azok adnak.
– Na és a fehérek?
– Hááát, azok is...
– És aztán finom a húsup?
– A feketéknek, azoknak nagyon finom.
– És a fehéreknek?
– Hááát, azoknak is...
– Árulja már el, miért veszi mindig külön a
feketeket a fehérektől?
– Azért, mert a feketék az enyémekek!
– És a fehérek?
– Hááát, azok is...

Kezdő ügyvéd

Egy kezdő ügyvéd a szenvedő alanya az
alábbi párbeszédnek:
– Szóval, maga ügyvéd. Van már valami
ügye?
– Nincs.
– Szóval ügyetlen!
– Pontosabban volt már egy...
– Akkor együgyű!
– ...de aztán elvették, és másnak adták.
– Tehát ügyefogyott!

Paraszt bácsi és a csavargó

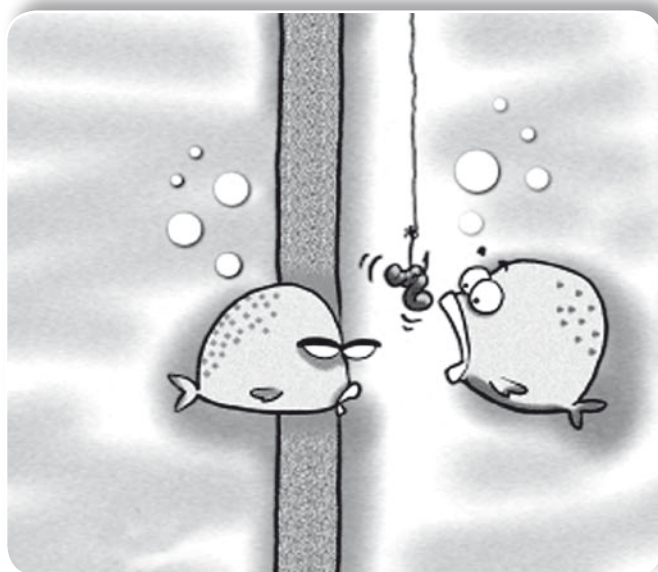
Az erdő szélén falatozik a paraszt bácsi,
arra jár egy csavargó.
– Adj lsten, adjon má' ennem, mert rögtön
éhen halok!
– Menj fiam, itt van nem messze a kút, húz-
zál föl egy vödör vizet, idd meg, aztán majd
kapsz enni!
– Mit tehet szegény csavargó, elmegy a kút-
hoz, bedobja a vödör vizet, aztán irány a pa-
raszt bácsi:
– Megittam a vödör vizet, adjon má' en-
nem, mert nagyon éhes vagyok!
– Menj fiam, igyál meg még egy vödör vi-
zet, aztán majd kapsz enni!
– Mit tehet szegény csavargó, bevedel még
egy vödör vizet, majd vissza a parasztbácsi-
hoz.
– Megittam még egy vödör vizet, adjon má'
ennem, mert éhes vagyok!
– Menj fiam, ha még egy vödör vizet meg-
iszol, kapsz enni!
– Mit tehet szegény csavargó, legyűri a har-
madik vödör vizet is, majd visszamegy a pa-
raszt bácsihoz.
– Na fiam, megittad a harmadik vödör vizet
is?
– Megittam!
– Nesze, itt egy falat, egyél!
– Aah, nem bírom, úgy tele vagyok!
– Látod fiam, szomjas voltál te, nem éhes!

Enyhítés

– Vádlott, tud valamit mondani, ami eny-
hítheti a büntetését?
– Igen, bíró úr: magánzárkát kérek kábelte-
levízióval.

– Sajnálom, hogy felébresztem, Kovács úr, de ideje bevenni az altatóját.

– Jusson eszedbe, mit mondott a doki! Ha jól néz ki és finom, akkor valószínűleg káros!

Dudás Károly

Esti Kornél utolsó hazalátogatása

Reméltél; én is. Tudtuk, hogy hiába, mint tudja, ki halottat költöget. (József Attila: Kosztolányi)

Itt vagyunk hát újra, barátom, megérkeztünk. Figyelj csak, bús férfi: ez itt a tér, ez a szülőház hűlő helye – ó, drágacsúf Pátriánk! –, odébb a körülárkolt öreg színház, az ólomégbe fúródó csillagos régi városháza. Enyhelyében valami férfiszobor, beh ismerős a fejtartása; meddig kísértesz még, édes, fiatal orvos? Ez hát az egykorvolt, a mostani város. A valóság, amely némelyek szerint nem is létezik tán.

Látom, tétován lépkedsz, mint aki szigorú inkognitóban jár, s folyton attól retteg, hogy egyszer csak felismerik. *Felismerik-e vagy nem ismerik.* Kalaplevéve üdvözlölni a ködbe mosódó barátokat (micsoda fejtezőre állított szeszélyes időjárás: sűrű késő őszi köd a kora tavaszi utcán), mosolyt erőltetni a holtápadt bohócarcra, a ráismerés halvány mosolyát, válaszolni valami hirtelen elébed toppanó erőszakos idegennek – ugye, most mindehhez semmi kedved? Ne tarts a felismeréstől: inkognitód tartós, mint a bőrre, csontra égett álarc; alig van még, ki itt felismerhet. S ne is tekingess: sehol egy szobor, sehol egy tábla. *A költőket ebben a városban sem vette soha senki komolyan.*

– Ki az a Kosztolányi?

– Valami íróféle, bizonyára.
– Hogy itt született volna? Érdekes. Rengetegen születtek itt.

Azért ne állj itt szerencsétlenül, mint aki a sínek közé esett: hisz mégsem vagy egészen reménytelen eset. Utca őrzi a nevedet szeretett városodban; igaz, hogy zsákutcácska, de mégiscsak utca – nem is akárhol: a nemzetközi út közelében. Nemzetközi méreteket, európai nagyságot hirdetendő, bizonyosan, ahogy azt egykoron Thomas Mann jövendőlte. Jövendő és zsákutca. Úznek majd tovább, idegen, bús hazádban, zsákutcán és közön, idegen és hazátlan kísértet. Akárcsak engem is, drága Desiré, akárcsak bennünket is. Hogy többre vágytál, többet érdemeltél? Másra számítottál? Hja, bús férfitársam. Száz esztendő múltott még el csupán születésed óta, s röpke fél évszázad sem, hogy a testedbe maró rák: a halál halhatatlanná ütött. Ércnél maradandóbbá, bizony. Nem a te napod ez a mai. Nem a mi napunk ez a mostani. Mégse búsulj, hogy összeomlott a szülői ház, hogy sehol egy szobor, egy emléktábla. Ne mondd te ezt se, azt se, hamisat se és igazat se, ne mondd, mi fáj tenéked, ne kérj vigaszt se. Nézz meg engemet, másodat: Esti Kornélt. Rólam végy példát: bolondozz, bohóckodj, bármennyire összeszorul is a torkod, s nyeled, egyre csak nyeled a könnyeidet. Te tanítottál meg rá. Úgy ám. Hát sohase iszunk már?

Fölöslegeselek hát ezek a tétova léptek, szaporázd őket, kedves Desiré. Nagy ez a város. Igen, igen, most újra azok a régi sorok, a megismételhetetlenek. A húsunkba-lelkünkbe vágók. *Ah, jól siess. Szíved még egyszer megszakad tán, ha hosszan bolyongsz a cirilbetűs Szabadkán s nem értenek. S nem értenek. Nem értenek. Nem értenek! De mitől ver hangosabban kihűlt szíved? Vagy úgy: a gimnázium. Vagy mert te mindig oly pontosan fogalmaztál: az egykorvolt gimnázium épülete. (S ott bal kéz felől, igen: az igazgatói lakás.) Építészek ifjú hada vert mostanában tanyát benne. Hogy mit építenek? A jövőt, Desiré, természetesen a jövőt. Úgy ám. Mi mást építenének. A ciril betűs jövendőt. *Ugyebár, eléggé változatos az élet?**

Mondtam-e neked, amikor azon a szelles, tavaszi délutánon találkoztunk, hogy én is ebbe a gimnáziumba jártam? Elmulasztottam volna szólni róla? (Mi minden fontos dolgot elmulasztjuk.) Akkor most hadd pótoljam. Oda jártam a bejárat fölé, az osztályunkból ki lehetett az erkélyre járni. Aztán egyszer valaki beszögezte az ajtót. Nem tudom, úgy áll-e még: beszögezve. Sokszor eszünkbe jutottál, találgattuk, vajon melyik tanterembe jártál. Elterjedt egyszer a híre, hogy a gimnázium padlásán, valamelyik gerendába bele van véve a neved. A teljes név vagy csak az iniciáléd, már nem tudom pontosan. Évekig készülődtünk, hogy kijátszva az ügyeletes éberek figyelmét, valahogy föllopózunk, megkeressük a nevedet. Vagy a mellszobodat, amely bizonyosan ott porosodik valamelyik padlóssarokban. So-

Kedves Olvasó Tanulók!

Dudás Károly 1996-ban, az *Életjel* kiadásában napvilágot látott *Királytemetés* című novelláskötetéből származik az **Esti Kornél utolsó hazalátogatása**, ez a parabolisztikus rövidtörténet, amely szövegek (pretextusok: Kosztolányi Dezső, József Attila verseinek) egybejátszása; többek között az Esti Kornél történet újrajárása – nem egyedülálló reflexió a vajdasági magyar irodalomban (Esti Kornél talán az egyik legtöbbet „átszálló”, szövegből szövegbe érkező irodalmi hősünk: Kosztolányi-alteregő). Nem reális idő, s nem valós tér az, ahol ez a történet játszódik: a tudat és az emlékezet síkján zajlanak az események, mégis folytonosan beszüremlik és gorombán „odavág” a vigasztalan jelen.

A véletlen úgy hozta, hogy a múlt héten is – a költő Herceg János Irodalmi Díjjal való kitüntetésé kapcsán – **Bogdán József Biborbogár** című verseskötetébe olvastunk bele. Pintér Sándor ugyanezt a könyvet olvasta mostanában: ebből ajánl két verset nektek. Nagyon megtestezték neki. Olvassatok ti is!

Remélem, hogy a jutalomkönyv is tetszeni fog Pintér Dániel negyedikes martonosi tanuló-nak!

Bence Erika

hasem mentünk föl. Látod, ez a mi átkunk: soha nem jártunk a dolgok végére, soha. S tudod, bús férfitársam, mire eszméltem rá?: tudatosan cselekszünk így, nagyon is tudatosan. Mert hát ekképpen megmarad a remény: egyszer majd valaki mégis elszánja magát, s fölkapaszkodik a gimnázium padlására. Nem hogy kötelet dobjon a gerendára – ami errefelé, hisz tudod te is, népszokássá vált (az a fránya valóság, amely némelyek szerint nem is létezik!) –, hanem hogy megfeszülő testtel, megfeszülő lélekkel lesse a homályban ívelő gerendákat. S ha a szeme kellőképpen hozzászokik a sötétséghez, az egyiken talán majd megpillantja a mélyen bevéssett betűket: K. D. vagy Kosztolányi Dezső. Hát így hitegetjük mi magunkat. *Látod, javíthatatlan romantikus maradtam.* Meglehet, persze, hogy nagy hiábavalóság ez a késleltetett padlásjárás. Mint ahogyan az egész életünk is, egész itteni vendégeskedésünk. *Kérheted őt, nem leled, hiába, se itt, se Fokföldön, se Ázsiába, a múltba sem és a gazdag jövőben akárki megszülethet már, csak ő nem.*

Isten veled hát, Desiré, Isten veled, te poros-boros, te hűtlen város!

Kosztolányi Dezső

Szegény kisgyermek panaszai

(Részlet)

*Mint aki a sinek közé esett...
És általérzi tűnő életét,
Míg zugva kattog a forró kerék,
Cikázva lobban soksok ferde kép
És lát, ahogy nem látott sose még.
Mint aki a sinek közé esett,
A végtelent, a távol életet
Búcsúztatom, mert messze mese lett.
Mint aki a sinek közé esett.
Mint aki a sinek közé esett –
Bús panoráma, rémes élvezet –
Sinek között és kerekék között,
A bús idő robog fejem fölött.
És a halál távolba menydörög,
Egy percre megfogom, ami örök,
Lepkéket, álmot, rémest, édeset.
Mint aki a sinek közé esett.*

Van egy új könyvem

**Bogdán József (2011): *Bíborbogár.* Forum
Könyvkiadó, Újvidék**

Nemrégem kaptam ezt a gyermekversekkel teli kötetet anyukámtól ajándékba. A könyv fedele lila, és egy piros hátú bogár van rajta.

Ebben a könyvben található az Egy tenyérnyi levélen című vers. A lepkéről, a gyászbogárról és a darázsról szól. A versben ősz van, de hirtelen tél lesz, és kihal a természet. Az alkotásból látszik a költő természet iránti szeretete, és az apró dolgokra való rácsodálkozása.

Az író gyerek szemmel nézi a világot. A verset olvasván a gondolataimban egy kisfiú jelenik meg, aki ül a fűben, fűvet rágcsál, miközben nézi ezeket az apró teremtményeket.

A kötet többi verséből is (pl. Levéldarázs, Katicabogár, Cincérlárva, Pilledal, Szitakötő, Hangyaleső, Nyári képek, Boglárkalepke, Károkatonna stb.) árad a természet szeretete. Búvárkodjatok ti is benne! Legyetek ti is gyöngyhalászok!

**Pintér Sándor, 4. m osztály,
J. J. Zmaj iskola, Martonos**

Bogdán József

Egy tenyérnyi levélen

Egy tenyérnyi levélen
csüngő lepke csügg kéken.
Szárnyrojtjai fénylenek,
kémleli a rőt eget.

Lenn a hűvös parlagon
gyászbogár sír, de nagyon.
Szellő kéri tánra fel,
fűhöz lapul, nem felel.

Csápjával félkört ír,
kis darazsam, mi a hír?
Omladozó érpardon
nézegetem az arcom.

A színjáték véget ér,
minden élő színt cserél.
Lepkénknek is hült helye,
beprepült a szemembe.

Szitakötő

Mit kötsz, mit kötsz, szitakötő,
tócsa fölött örömködő?
Szitát kötök, kis szitákat,
eddig megkötöttem százat.

Ahogy kötök, kötögetek,
egyszer elkapott egy gyerek,
Neki adtam minden kincsem,
azóta egy szitám sincsen.

KOMPUTER

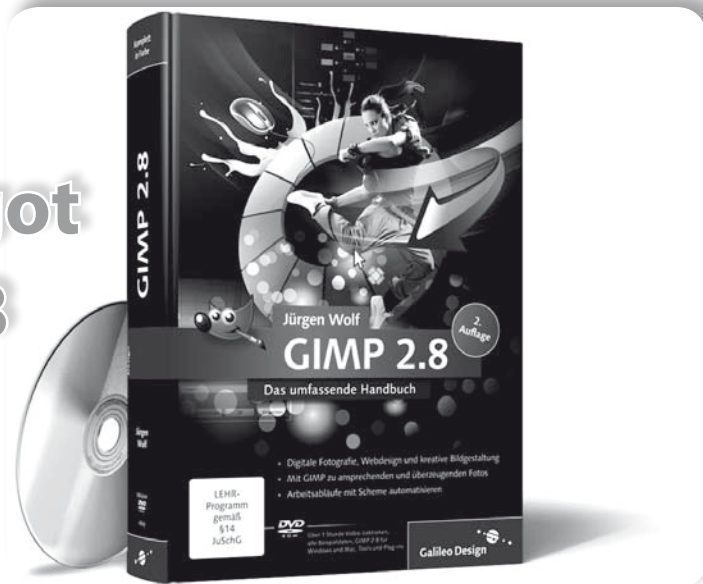
Rengeteg újdonságot hozott a GIMP 2.8

Három és fél évnyi fejlesztés után a nyílt forráskódú GIMP mögött álló csapat elérhetővé tette a fotószerkesztő rengeteg újdonságot hozó 2.8-as verzióját. A szoftver Linux, BSD, Windows és Mac OS operációs rendszereken egyaránt futtatható, a telepítőkészletek már letölthetőek a projekt weboldaláról vagy az ORIGO szoftverbázisból:

<http://www.gimp.org/downloads/>

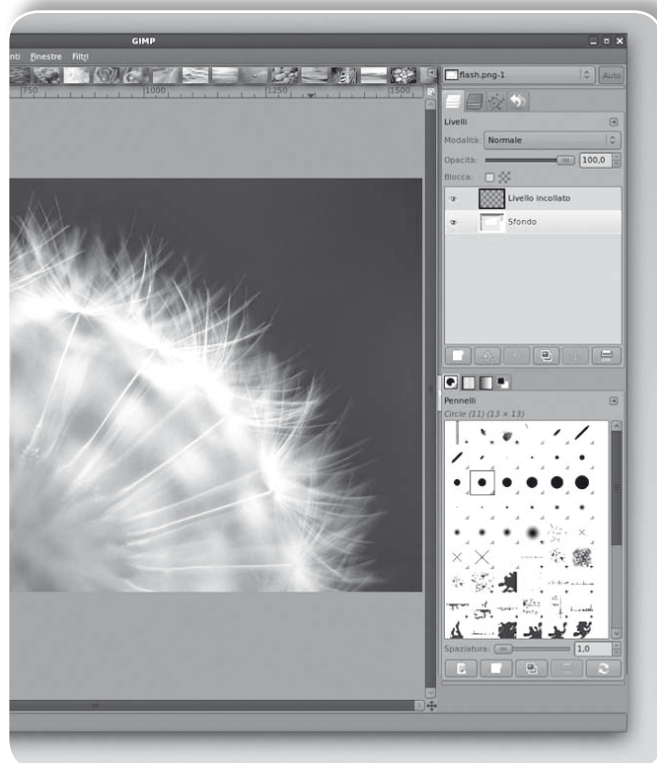
http://www.szoftverbazis.hu/szoftver/gimp_2.8.html

A GIMP tehát egy remekbe szabott képszerkesztő, mely az Adobe Photoshoptól eltérően ingyenesen használható. Az alkalmazás hasonló képességekkel bír, mint az Adobe népszerű képmanipulátora. Az alpból is tekintélyes számú szolgáltatásokat, funkciókat a beépülő modulok révén tovább bővíthetjük. A legújabb verzió fejlesztése rendkívül hosszú ideig zajlott, ennek megfelelően szép számmal érkeztek újdonságok. A legfontosabb újdonságnak az egyablakos működési mód tekinthető, amelyet a Windows menüben található Single-Window Mode kipipálásával lehet engedélyezni: ennek segítségével az összes lebegő eszköztár bedokkolható egyetlen ablakba, a megnyitott képek közt pedig fülek használatával lehet navigálni. A kényelmesebb felhasználás érdekében egy ablakon belül több kis ablakot helyezhetünk egymás mellé, változások történtek a szövegek szerkesztésénél, valamint megjelent egy új menüpont a Fájl menüben, és természetesen új ecsetek is érkeztek. Érdekességképpen megemlíthetjük, hogy a képek átméretezésénél akár matematikai képletet is megadhatjuk a kívánt méretet.

A kismillió újdonság közül kiemelendő még a rétegek csoportosításának lehetősége, a könnyű rendszerezés érdekében szabadon címkézhető erőforrások (ecsetek, minták, átmenetek), a forgatható ecsetek, továbbá a PDF-be történő exportálás lehetősége.

WI

KOS

Hajlandó vagy másoknak segíteni, de csak módjával! Egyrészt, neked is van jobb dolgod, másrészt könnyen azt hiszik, hogy főnökösködni akarsz. A tanfolyamra, amelyet el akarsz végezni, időben biztosítsd a helyedet. Egyik barátod hasznos iránymutatást ad.

BIKA

Utálsz apróságokkal foglalkozni, mert megakadályoznak abban, hogy végre nekiláss annak, amivel igazán foglalkozni szeretnél. Szánj több időt az utóbbira! Egyik barátod ismeretet veled egy véleményt, amelyet butaságnak tartasz, ez azonban nem ok arra, hogy az útjába álljon a kapcsolatodnak.

IKREK

Fontos döntés előtt állsz, ráadásul a kínáló lehetőségek egyformán jónak tűnnek. Jól gondold meg! Egy rokonod látogatóba jön. Korábbi kedvesed valamilyen, a te szempontodból említésre sem méltó, jelentéktelen dologgal keres meg, és a kibéküléssel kísérleteztek.

RÁK

Gondok nehezednek rád, amitől hajlamos vagy olyan dolgokat mondani, amiket különben nem mondanál. Próbáld jobban odafigyelni a viselkedésedre! Változtass a stílusodon, válassz új ruhákat vagy frizurát! Szükséged van a változásra!

OROSZLÁN

Végre előrehaladást érszel egy hosszú folyamatban. De ne ijedj meg, ha még nem látod az eredményét. Idővel sikerrel jársz. Sokat meg tudsz valósítani abból, amit elterveztél, ha időben elkezded a munkát. Érdekes levelet kapsz. A társasági életednek kedvez ez a hét.

SZŰZ

Mindegy milyen sok teendőd van, vagy milyen felelősségteljes feladatot látsz el, semmi sem indokolja, hogy ne teremts jó hangulatot magad körül. Hirtelen magas elvárásoknak kell megfelelned a suliban. Kemény kihívást kapsz. Ha a helyén van az eszed, s nem pánikolsz, minden simán megy.

MÉRLEG

Te magad is meglepődsz, mennyi mindent észreveszel, ha kicsit jobban megfigyeled a környezetekben lévőket. Megérintesz valamit, ami már régóta nem hagyott nyugodni. Veszíthetsz a népszerűségedből, ha túl nagy lendülettel törsz előre. Figyelj azokra is, akik esetleg szenvednek kissé erőszakos módszereidről.

SKORPIÓ

Új tervekkel rukkolsz elő a következő időszakra, viszont nem elég megálmodni a dolgokat. Próbáld logikusan összerakni minden lépést, hogy elérd a célot! Ne várj túl sokat másoktól! Ítélezz igazságosan, és ne legyenek előítéleteid!

NYILAS

Ha valamiről 100%-osan meg vagy győződve, semmi értelme vitatkozni valakivel, aki a szöges ellentétét állítja. Próbáldatok kompromisszumot kötni. A napokban feltűnhet egy volt barátod. Ne felejtse el, hogy egykor mekkora szívességet tett neked. Ezt viszonzod, még ha nem is fűlik hozzá a fogad!

BAK

Valamitől úgy érzed, óvatosabban kell bánnod a szavakkal. Valóban jobban jársz, ha elkerülsz az emberek figyelmét, de csupán azért, hogy tökéletes terveket szövögsz. Ügyelj arra, hogy semmit se kapkodj el! Egy kellemes élményben lehet részed, mely a következő napokat is bearanyozza.

VÍZÖNTŐ

Minden különösebb ok nélkül pontosan úgy alakulnak a dolgok, ahogy szeretted volna. Pont jókor jön a szerencse, ráadásul egész héten kitart! Kíváncsi, hogy figyelembe vedd társaid jól megalapozott észrevételeit. Jól jöhet egy új szempontú megközelítés.

HALAK

Ahelyett, hogy hagynád, hogy összevissza járjanak gondolataid, próbáld hasznosan tölteni az időt. Hihetetlenül gyorsan repül az idő. A napokat akaratlanul is gondolkodással, számvetéssel töltöd, nem vagy képes a napi munkával foglalkozni.

Ébresztő!

Reggeli praktikák álomszuszékoknak

A reggeli ébredés sokak számára kész küzdelem. Ahhoz, hogy a csatában ne bukjunk el, olyan trükköket kell bevetnünk, amiknek segítségével sorban legyőzzük az akadályokat: felkelünk, felébredünk, időben elindulunk.

Nyújtózás

Vegyünk példát a macskákról, minden szundi után egy kiadós nyújtózás következik, hogy magukhoz térjenek. Ennek az oka az, hogy ilyenkor a vérkeringésünk és az izmaink felfrissülnek, hiszen az alvástól eléggé el tudnak gémberegni. Egy kellemes nyújtózás hatására több oxigén és tápanyag kerül a tagjainkba, ezzel frissebbnek és könnyebbnek érezhetjük magunkat.

Éjjeli bagoly

Amikor reggel fel kell kelned, hogy iskolába menj, nem szerencsés, ha esténként sokáig fent vagy. Nem véletlenül mondogatják a szüleid, hogy fekjüdj le időben. Ha nem alusszuk ki magunkat, annak néhány napon belül következményei lesznek, vagyis nemcsak egyszer fogunk szundit nyomni a telefonon, hanem feladjuk a küzdelmet, elalszunk és elkésünk.

Függöny

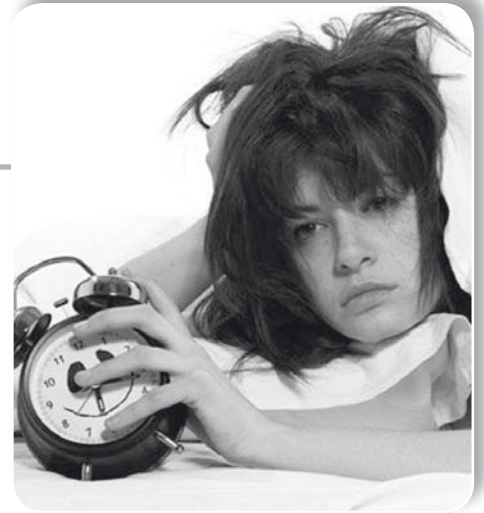
Sokan ott rontják el a könnyebb ébredés lehetőségét, hogy este behúzzák a függönyöket, vagy leeresztik a redőnyt. A szervezetünk „emlékszik” arra, hogy ha világos van, akkor ébren kell lenni. Ezért, ha be van sötétítve, amikor csörög a vekker, és a nap első sugarai nem jutnak be a szobába, sokkal nehezebb lesz rávenni magunkat, hogy kikészüljünk az ágyból.

Vekker

Ahhoz, hogy az ébredés garantált legyen, tegyük távolabb magunktól az ébresztőt, így amikor megszólal, nem vágjuk a falhoz, és nem csapjuk le egy laza mozdulattal. Ha egy távolabbi felületen keresünk helyet a vekkernek, akkor kénytelenek leszünk felkelni, és elcammogni az óráig, hogy megszabaduljunk az idegesítő hangtól. Ezután már csak azt kell megállni, hogy ne fekjüdjünk vissza.

Zene

Sokat segíthet az ébredésben, és javítja a reggeli hangulatodat is, ha valami számodra kedves, pörgős vagy vidám zenével kezded a napot. Ha jól választasz, akkor nem fogod

tudni megállni, hogy ne kezdj egy kicsit mozogni a ritmusra, ettől pedig mosoly kekedik az arcodon. Ha pedig ez is megvan, akkor végre úgy indulhat a reggeled, ahogyan a hollywoodi filmekben olyan sokszor láthatjuk.

Zuhany

Hiába sikerül kikecmeregni az ágyból, ha a tényleges ébredés nem következik be, és csak ücsörgünk üveges tekintettel meredve magunk elé. Ha az alap fegyverzenát – úgy, mint a tea, reggeli – már kimerítettük, akkor próbálkozzunk a vízzel. Az is segít, ha megiszunk egy nagy pohárral, de biztosabb, ha megmosdunk. A reggeli gyors zuhany felüdít, és jobb kedvre is derít. A leghatásosabb, ha nemcsak a kellemes, langyos víz alatt álldogálunk, hanem váltófürdőt veszünk, vagyis „hideg zuhannyal” segítjük az ébredésünket.

Tippek izzadás ellen

Az izzadás megóvja a szervezetet a túlhevüléstől. De az már nagyon kellemetlen, ha az izzadásmirigyek túl sok folyadékot választanak ki – a hőség, feszültség vagy alkati sajátosságok miatt. A rendszeres tisztálkodás és ápolás nagyon is sokat segíthet.

– Reggel és este soha ne felejsd el lábat mosni, kend vagy fúj be dezodoráló krémmel, vagy dörzsöld be testápolóval, amely frissít, és az illata is nagyon kellemes.

– Fürdés vagy strandolás után mindig nagyon alaposan szárítsd meg a lábad a lábujjak között is, hogy ne telepedhessenek meg a gombák.

– Otthon járkalj mezítláb vagy friss gyapjúzokniban. Az éppen nem használt cipőt szellőztess ki.

– A mezítláb hordott szandálokat vékony rétegben hintőporozd be, így nem csúszkál benne a láb.

– Viselj gyapjú- vagy pamutzoknit és bőrcipőt. A műszál ugyanis elzárja a nedvességet, illetve a meleg útját, és ezzel izzadást okoz.

– A kapható izzadásgátló készítmények leginkább hónaljban csökkentik az izzadásmirigyek működését. Hatásukra vizketés léphet fel. Használjunk illatanyagmentes készítményeket.

– Fogyasszunk – napszakonként elosztva – 3 csésze zsályateát. Elkészítése egyszerű: egy teáskanál zsályalevelet forraljunk fel fél liter vízben, és hagyjuk benne állni 10 percig. Nagymértékben csökkenti a verejtékezést.

Mit csinál az MP3 lejátszó a hallásoddal?

Ha úgy gondold, hogy a hangos zene hallgatása semmilyen károsodással nem jár, akkor tévedsz. Ha azt hiszed, hogy bírod még a strapát, és bírni is fogod addig, amíg nem gondold úgy, hogy az olvasás csendesebb, nyugodtabb elfoglaltság, akkor is tévedsz. Sajnos a hallási problémák a mai modern lejátszók miatt nemcsak öregkorban, sokkal hamarabb is jelentkezhetnek. Egy nemrégiben elkészített tanulmányból kiderül, hogy az Mp3 lejátszók igenis károsítják a hallást, sőt azonnali ideiglenes romlást eredményeznek a hallás érzékenységében. A túl erős zaj a belső fül struktúrájának megváltozását eredményezheti – a Corti-szervben –, ahol hallási szenzorok, vagy más néven szőrsejtek találhatók. Hogy leteszteljék, hogy milyen rövid távú hatásai vannak az Mp3-asoknak, egy csapat fiatal kérte meg, hogy pop-rock zenét hallgassanak iPod nanojukon 1 órán keresztül. Ezután a kutatók tesztelték az érintetteket és olyan embereket is, akik előtte nem hallgattak semmilyen zenét.

Azoknál, akik 1 órán keresztül zenét hallgattak, sokkal nagyobb volt a külső szőrsejtek romlásának mértéke. Az elsődleges károsodás mindig a külső szőrsejteket éri. Ezek ugyanis sokkal nyitottabb helyen vannak, így jóval veszélyeztetettebbek, mint a belsők. Azonban ezek a különbségek a következő vizsgálatra már eltűnnek. Így a tudósoknak be kell látniuk, hogy ezek a káros hatások nem maradandóak. Még több kutatás szükséges, hogy kiderítsék, a hatások tényleg eltűnnek-e, vagy idővel halmozódnak.

„Mindent összevetve, ha figyelembe vesszük, hogy – bár rövid távon – de károsodást okoznak az Mp3 lejátszók, akkor valószínű, hogy hosszú távon is. Így a legjobb, ha néha kicsit lejjebb vesszük a hangerőt” – zárta a professzor a mondanivalóját.

A nyelv varázsában

A nagykorú, 18. Szórakoztató szóra készítő anyanyelvpolási szemle emlékezetes mozaikkockái

Az újvidéki székhelyű, 1993 decemberében hivatalosan működő Vajdasági Magyar Pedagógusok Egyesületének (VMPE) egyik jelentős feladata a Szórakoztató szóra készítő anyanyelvpoló csoportok megalkotása és fenntartása azon iskoláskor előtti gyerekek, általános és középiskolás tanulók részvételével, akik nem járhatnak magyar óvodai vagy iskolai tagozatra (többféle okból). E csoporttagok a VMPE által szervezett foglalkozásokon, magyarórákon gyarapítják anyanyelvi tudásukat, fejlesztik szóbeli és írásbeli kifejezőképességüket. Gyakran rendezvények látogatói és szereplői, vetélkedők díjazottjai is.

A megnevezett csoportok tagjai közül többen részt vesznek az évente szervezett hagyományos anyanyelvpolási szemlén. Bemutató műsorban szerepelve tanúsítják évi eredményes munkájukat. Erre adódott lehetőség a napokban, május 26-án – az újvidéki Nikola Tesla Általános Iskolában – megtartott 18., nagykorú szemlén is.

Ezúttal a műsoros találkozón tizenkét vajdasági helység különböző életkorú anyanyelvpoló tanulóit mutatkoztak be. Körükben voltak iskoláskor előtti gyermekszereplők is. Összesen csaknem hatvan lelkes csoporttag lépett fel.

Felidézük a rendezvény műsorszámait. Az erzsébetlaki óvodások – Mijatov Irén oktató vezetésével – iskolába indulásról szóló vidám versösszeállítást adtak elő, miközben gyermekjátékokat is bemutattak. Dulka Gyöngyi tanárnő felkészítésével az új beodrai csoport néhány tagja párbeszédre tagolt verses és prózai szövegeket vitt színre. Szabó Márta nemesmiliticsi csoportvezető kisdiákjai szerepekre osztott vers- és énekfűzért jelenítettek meg (Hol jártál, báránykám?, Tündériskola, Házasodik a tücsök stb.). A bókai fellépők megismélték az adventi-karácsonyi műsorukat. Oktatójuk, Molnár Urbán Éva zongorakiséréttel énekelték a Csendes éj című szerzeményt. A módosi szereplők élvezték a szavalókórusban való fellépést. Képzeldék el... Miért? címmel szólaltattak meg költeményeket. Monić Lília volt a felkészítőjük. A csonoplyai gyerekek népi mondókkal és kiolvasókkal tűzdelt jelenetekben játszottak (Krizsán Valéria rendezésében). A Szirák Katalin pedagógus (Homokrév) szerkesztette versösszeállításban helyet kapott Sebestyén Mátyás Újra itthon és Móra Ferenc Este című költeménye is. A Nagybecskerekai Oktatási Központ Szép szó műhelyének

a díjazott szavalói többnyire hangulatos Petőfi-verseket idéztek fel. A központ énekcsoportja gitárkísérettel adta elő a Honfoglalás című dalt. Szerepelt a VMPE óvodáscsoportja is. E műsorszámot Lukács Gabriella szerkesztette. Ő és Urbán Angéla készítették fel szereplésre a maradéki anyanyelvpoló gyerekeket, akik bemutatták anyák napi műsorukat. Szuhoméli Judit felkészítésével a csonoplyai diákcsoport – Emese álma című összeállítással – elevenítette fel korai történelmünket. Petes Erzsébet magyarittabéi tanítványai versben és prózában, valamint énekszóval mutatták be a Tisza folyót. Szarka Edit tamásfalvi diákjai nyelvművelőként hívták fel a figyelmet számos idegen szó fölösleges, téves használatára.

Nagy Margit, a VMPE elnöke és Viola Lujza, az anyanyelvpolás szakmai vezetője sikeresnek minősítették az idei szemlét, amelynek fellépőit az egyesület eljuttatja hazai vagy magyarországi nyári táborokba. A szereplő gyerekek, diákok az anyanyelv varázsában sikerélményben részesültek. Megígérték egymásnak, hogy találkoznak a következő, jövő évi szemlén is.

Berényi Ilona
Fotó: Lukács Attila

Mi hiányzik a boldogságodhoz?

**Úgy érzed, nem teljes az életed, valami még hiányzik belőle?
Válaszolj a kérdésekre, és megtudhatod, mire van szükséged ahhoz,
hogy valóban boldog légy.**

1. Találkozol egy sráccal, aki tetszik neked. Egyelőre azonban még nem akarsz kapcsolatot. Mit teszel?

- a) Megmarad az álmaimban.
- b) Addig keresem benne a hibákat, míg le nem beszéltem magam róla.
- c) Hagyom, hogy ő kezdeményezzen.
- d) Megpróbálok én kezdeményezni.
- e) Meggyőzőm magam arról, hogy biztos nem vagyok vonzó a számára.

2. Mennyit költesz magadra?

- a) Szeretem meglepni időnként saját magam apró ajándékokkal.
- b) Kizárólag hasznos dolgokat vásárolok.
- c) Imádom pénzt költeni.
- d) Nem szoktam magamnak ajándékot venni.
- e) Általában spórolok, ezért nem szórom a pénzt haszontalanul.

3. Mi az, ami leginkább problémát jelent számodra az alábbiak közül?

- a) Betegség.
- b) Stressz a suliban.
- c) Időnként meggondolatlanul cselekszem.
- d) Az örök elégedetlenségem.
- e) Hogy bizonytalanok érzem magam.

4. Hogyan éled meg, ha hosszabb időre egyedül maradsz a lakásban?

- a) Ideges leszek, azonnal el akarok menni otthonról.
- b) Borúlátó gondolatok kavarnak a fejemben.
- c) Egyedül és elhagyatva érzem magam.
- d) Örülök ennek a néhány bensőséges percnek, és próbálok lazítani.
- e) Végre van időm kitakarítani.

5. Mikor vagy a legboldogabb?

- a) Ha veszek egy új ruhát.
- b) Ha sikert érek el a suliban.
- c) Amikor saját magam hozhatok döntéseket.
- d) Ha valakinek szívességet tehetek.
- e) Az élet akkor a legkellemesebb, ha semmit sem kell tennem.

6. Mire vágysz a leggyakrabban?

- a) Hírnévre, hogy mindenki irigyeljen.
- b) Elszaladni a világ elöl egy lakatlan szigetre.
- c) Megírni életem regényét.
- d) Legyen olyan sok pénzem, hogy minden vágyam megvalósítható legyen.
- e) Visszautaznék az időben egy nyugodt helyre.

Értékelés

Ha az a válasz van többségben:

Tanulj meg a jelenben élni, próbáld meg örülni a pillanatnak. Az idő begyógyítja a múlt sebeit, a jövőd miatt pedig nem érdemes aggódní. Ezt kell figyelembe vened, ha te is meg akarod találni a boldogságot. Vigyázz, nehogy elszalaszd a pillanatot. Bizz jobban magadban, és merj váltani, ha úgy adódik. Ne feledd, csak te magad vagy képes változtatni az életeden. Semmi értelme, hogy a félelmeid és rossz tapasztalataid meggátoljanak abban, hogy örülni tudj valaminek, amid már van, és amit eddig elértél.

Ha a b válasz van többségben:

Határokok közé szorítod a vágyaidat. Ha valaki túl keveset kap ahhoz képest, amennyit ad – függetlenül attól, hogy szerelemről, suliról, vagy bármi másról van szó –, nem fogja magát boldognak érezni. Te valójában még akkor sem tudsz igazán örülni, ha végre megkapod, amire vágytál. Ha mindig többet akarsz, sosem fogod megismerni a beteljesülés élményét. Úgy érzed, változtatni szeretnél, de nem tudod, miben. Hogy ellensúlyozd a hiányt, változatos programokat szervezel magadnak, és amit megkívánsz, megszerzed. Az eredmény sosem elégít ki. Legyen bátorságod beismerni saját magadnak, mire vágysz, és próbáld megvalósítani azt!

Ha a c válasz van többségben:

Folyton önmagad ellenőrzöd! Úgy érzed ketrecre zártak? Valójában saját magad öre vagy. Szigorú ellenőrzés alatt tartod benső éned, csak azért, hogy ura lehess minden helyzetnek. Így viszont nem vagy önmagad, és nem élsz a vágyaidnak megfelelően. A túlzott önkontroll idővel felemészti a kíváncsiságodat és a kreativitásodat, holott mindkettő lényeges tulajdonság az emberi kapcsolatok kialakítása szempontjából. Próbáld meg elemezni magad, és igyekezz azt cselekedni, amit valóban szeretnél.

Ha a d válasz van többségben:

Az életet derűlátó módon szemléled. Tudod, mitől lehetsz boldog, még ha időnként aggodalmaskodsz, esetleg dühöngsz is. Mindezek nem gátolnak meg abban, hogy az életet derűlátó módon szemléld.

Ha az e válasz van többségben:

Becsüld önmagad! Ha valaki nem hisz eléggé magában, és úgy gondolja, hogy mások sem szerethetik őt, a környezete ennek megfelelően fog viselkedni vele. A negatív önértékelés az iskolában és érzelmi területen is előjöheth. Ahhoz, hogy boldog légy, növelni kell az önbizalmadat. Ne várd, hogy mások tegyék helyetted. Becsüld, és szeresd önmagad, még akkor is, ha nem vagy tökéletes.

„Kedves Bizalmas sorok!

Az osztályomba jár egy nagyon idegesítő fiú. Folyton csak játszsa a semmi kis agyát. Fogdossa a lányok fenekét, és eljátsza a nagymenőt. Undorító! Mellesleg ő az igazgató fia. Neki sosem jár büntetés, ővele mindig kivételeznek, ezért még jobban utáljuk. Egyszer megvertük a barátnőmmel, és pityergett, pedig 2 méter magas. Máskor majdnem megrovót kaptunk miatta. Nagyon utálja az egész osztály. Kérlek, segíts! Mit tegyek?

Sajt (13)”

Válasz:

Kedves Sajt!

Először is tudnod kell, hogy a lányok, sőt a fiúk fogdosása serdülőkorban igencsak gyakori jelenség, és nem új keletű dolog. Sajnos a ti kis közösségekben a serdülőkori problémák mellé más egymás közötti viszonyproblémák is keveredtek. Jó tudnod azt is, hogy nem egyszerű dolog az iskolában dolgozó szülő gyerekének lenni. Minden gyerek a maga módján birkózik meg a helyzettel. Van, akit észre sem vesznek, igyekszik magaviseletben, tanulmányi eredményben a helyzet magaslatán állni, és mindig a legjobb lenni. De vannak, akik láznak, problémás a viselkedésük, sőt „nagy menők” is akarnak lenni, mint a ti társatok. Ami a lányok fogdosását illeti, ezt a fiúk valójában az önbizalom- és tapasztalathiány miatt teszik, nem tudnak hogyan közeledni a lányokhoz. Látják a változásokat nálatok, tetszetek nekik, közeledni szeretnének hozzátok, meg szeretnének érinteni benneteket, a közeletekbe kerülni. A legegyszerűbb, ha menet közben hozzálökik a társukat a lányhoz, vagy belecsípnek, megérintik, fogdossák. Ha az adott lánynak tetszik a fiú, nem szokott problémát csinálni a dologból. Ellenkező esetben mindaz, amit a fiúk a lányokkal tesznek, kimeríti a szexuális zaklatás fogalmát, ezért az osztályfőnökhöz, az ügyeletes tanárhoz kell fordulnotok.

Legközelebb, ha fogdosással próbálkozik bármelyik fiú, lökd el a kezét, és határozottan mondd neki, hogy ne fogdosson, nem akarod. Ha folytatja, rögtön fordulj az ügyeletes tanárhoz és az osztályfőnökhöz. A másik módszert, a verekedést, nem ajánlom, te magad is tapasztaltad, hogy nem eredményes problémamegoldási módszer, mert csak bonyolítja a helyzetet. Ha viszont az ügyeletes tanár és az osztályfőnök nem tesz semmit annak érdekében, hogy megvédjenek, legjobb, ha tájékoztatod a szüleidet, és ők fordulnak segítségért előbb az osztályfőnökhöz, majd ha továbbra sem változik a helyzet, magához az igazgatóhoz. Időközben jó lenne azon is elgondolkodnod, hogy mióta hadakozol a fiúval, és mi okozta köztetek az első összetűzést. Ebben sokat segíthet az iskolapszichológus, ha van az iskolátokban. Sőt segíthet az osztályközösségen belüli konfliktusok megoldásában és az osztálylégkör javításában is. Azt is jó lenne tisztáznod magadban, hogy mindennek a hátterében nincs-e egy kis iránta érzett vonzalom is. Nem egyszer megtörtént, hogy a tini-lányok és -fiúk közötti viszály hátterében a fel nem ismert vonzalom volt. Szóval: határozott elutasítás, és utána, ha kell, az osztályfőnök, ügyeletes tanár értesítése.

„Kedves Bizalmas sorok!

Nem tudok magamhoz térni! Apukám egy hónapos szobafogságot rendelt el. Nem mehetek sehova, csak az iskolába, táncra és haza. Ők állandóan vitatkoznak anyuval, engem meg megbüntet azért, mert a barátnőmmel veszekedtem. Igaz csúnyákat mondtam neki, eléggé lehordtam, meg a véleményemet is elmondtam róla, amit apu meghallott. Nagyon összeszidott, és persze megbüntetett. Miért ilyen velem? Kérlek, segíts! Hogyan engeszteljem ki?!

Pipi”

Válasz:

Kedves Pipi!

Jó lenne még egyszer átgondolnod, hogy mi mindent mondtál a barátnődnek, miket vágta a fejéhez, és akkor gyorsan rá is jössz, hogy miért is kaptad a büntetést. Biztos, hogy többé nem szeretné azokat a szavakat hallani tőled, mert az ő belső értékrendje szerint elfogadhatatlan dolgok voltak. Jó lenne, ha egy őszinte beszélgetést kezdeményeznél apukáddal, amikor nyugodt légkörben és nyugodt hangnemben meghallhatod a véleményét az esetedről. Hallgasd meg őt türelmesen, vitatkozás nélkül. Amikor befejezte, és meghallottad az érveit, akkor te is mondd el, mit miért tettél. Az ilyen tisztázó beszélgetések nagyon tanulságosak lehetnek, és ami még nagyon pozitív, az őszinte beszélgetés után közelebb kerülhetsz hozzá. Legyél türelmes önmagaddal a büntetés letöltése alatt, végezd el a kötelezettségeidet, mert így lehet a legjobban kiengesztelni a szülőket. Abban is biztos vagyok, hogy te is szereted apukádban, hogy mindig megtartja az adott szavát, ezért ne várd tőle, hogy megmásítsa, amit mondott. És máskor válogasd meg, hogyan beszélés másokkal, mert általában amit adsz, azt is kapod tőlük!

„Kedves Bizalmas!

Mi hárman elválaszthatatlan barátok voltunk. Mostanában úgy érzem, már nem olyan jó együtt. Én háttérbe szorultam. Mintha ők ketten többet lennének együtt. Nekem ők a legfontosabbak. Mit tegyek, hogy újra rendben legyen köztünk minden? Kérlek, adj tanácsot!

3 barátnő”

Válasz:

Kedves Barátnők!

Sajnos, amikor a barátságban hárman vannak, óhatatlanul időnként ketten összefognak, és a harmadik néha-néha kilóg. Ez azért történik meg, mert bizonyos dolgokban jobban összehangolódsz az egyik vagy a másik barátnővel. Mondhatjuk úgy is, hogy ez a társasléktan egyik alap törvényszerűsége. A hármas mindig párokra bomlik. Legyél türelmes, ne rendezz féltékenységi jeleneteket, és rendbe jönnek a dolgok. Legközelebb lehet, hogy te leszel párban a barátnőddel, és a másik barátnő fog kilógni. Időközben találj ki valamilyen közös programot. Hívd el őket magadhoz videózni, kártyázni, teázni vagy éppen bulizni. Ha újra közös élményeitek lesznek, megint közelebb kerültek egymáshoz.

Az okos legény

Volt egyszer egy ember, ennek volt egy leánya. Telt-múlt az idő, a leány felnövekedett, s szülei már arról gondolkoztak, hogy férjhez adják. Azt mondotta ekkor az apja:

– Én csak illedelmes, okos emberhez adom a lányomat.

Történt, hogy egy napon beállított hozzánk egy legény, és így szólt a leány apjához:

– Add hozzám feleségül a leányodat!

– Már mért is ne vennéd feleségül a leányomat – felelte az apa. – Maradj nálunk néhány napig, és majd meglátjuk, mitévők legyünk.

A legény ott maradt hát.

Egyik reggelre kelve így szólt az apa a legényhez:

– Rakj tüzet a kunyhó előtt!

A legény tüzet rakott. Az apa pedig kilépett a kunyhóból, és azt mondotta a legénynek:

– Nézz csak oda, mennyi darázs röpköd a magas fa körül! Felnézett a legény a fára, és így felelt:

– Én bizony nem látok ott darazsakat.

– Rossz a te szemed – mondotta erre az apa. – Ilyen gyöngye szemű legény nem kell az én lányomnak. Eredj a dolgozdra! – Azzal elkergette a kérőt.

Jöttek azután más legények. Ezeket is ott marasztották néhány napig a kunyhóban. De egy reggel az apa mindegyiknek azt mondta:

– Nézz csak oda, mennyi darázs röpköd a magas fa körül!

– Én bizony nem látok ott darazsat – felelték a legények. Az apa egymás után elkergette őket, mert egyik sem volt elég okos ahhoz, hogy a vejévé lehessen.

Történt, hogy egy napon ismét beállított egy legény, és megkérte a leányt. Az apa ennek is megengedte, hogy ott lakjék egy ideig. Egyik reggel így szólt hozzá:

– Rakj tüzet a kunyhó előtt!

A legény tüzet rakott. Az apa előbújt a kunyhóból, és azt mondta:

– Nézzed csak, mennyi darázs röpköd a magas fa körül!

Felnézett a legény a fára és így felelt:

– Aha, látom! Mennyi darázs!

– Okos ember vagy – mondotta erre a leány apja.

A legény ugyanis úgy vélte, hogy tapasztaltabb, idősebb embereknek nem illik ellentmondani, tisztességtudóan kell velük beszélni. Ezután az apa így szólt a legényhez:

– Menjünk halászni, vadászni!

El is mentek. Az apa hálótak fészített ki a vízben, a legény csapdákat állított fel a mezőn. Éjszaka egy vadkecske akadt a fiú csapdjába. Az apa már hajnalban felkelt, végigvizsgálta a csapdákat. Megtalálta a vadkecskét. Kivette a

csapdából, és bekötötte a halászhálójába. Aztán újra hazament.

Másnap a legénnyel együtt újra kiment az apa, hogy megnézzék a csapdákat meg a hálókat. Először a csapdákhöz mentek. Nem volt bennük semmi. A legény körüljárta a csapdákat, és azt mondta:

– Ebben a csapdában volt egy állat.

– Még sincs benne semmi – felelte rá az apa. – Nem értesz hozzá, hogyan kell csapdát készíteni. Menjünk most az én hálómhoz!

A legény nem felelt semmit. Elmentek hát a folyóhoz, megnézték a varsákat, kiemelték a hálókat a vízből. Az apa ekkor felkiáltott:

– Ide nézz! Az egyik háló vadkecskét fogott!

A fiú segítette a lány apjának, hogy kiemelje a hálóból a vadkecskét. De semmit sem szólt.

Másnap aztán kora hajnalban a legény lement a folyóhoz, és kihúzta a vízből a leány apjának a hálót. Sok nagy hal volt a hálókban. Kivette a halakat, és elvitte a mezőre, saját csapdáiba. A hálókat visszadobta a vízbe, és hazament.

Később a leány apja és a legény együtt mentek ki, hogy megnézzék a halászhálókat meg a csapdákat. Először a csapdákhöz mentek. Hát a vadászcspadákban halak voltak. Mondotta a legény:

– Nézz csak, milyen remek halak estek az én csapdáimba! Felelte erre a leány apja:

– Lehetetlen dolog ez! Sohasem hallottam, hogy vadászcspadába halak essenek!

– Hogyha halászhálóval vadkecskét lehet fogni, miért ne eshetnének a vadászcspadába halak? – kérdezte a legény. – Az egyik éppúgy lehetséges, mint a másik.

Mondotta erre a leány apja:

– Eszes ember vagy. Gyere, menjünk kecskét vásárolni!

– Jól van, menjünk – hagyta rá a legény. Elmentek hát együtt, hogy kecskét vásároljanak. Az apa bakkecskét vett, a legény nőstény kecskét. Hazavitték a két állatot, és beállították együtt az istállóba. Azután azt mondta a legény a leány apjának:

– Haza kell mennem apámhoz. Egy ideig ott maradok. De okvetlenül visszatérek. Itt hagyhatom addig a kecskémet a te istállóban?

– Remélem, szerencsésen hazaérsz – felelte a leány apja. – Szívesen megengedem, hogy kecskéd itt maradjon az istállóban.

Megköszönte a legény, és hazatért apjához. Amíg ő távol volt, kecskéje kisgidát ellett a leány apjának istállójában. A legény pedig egy ideig apjánál időzött, majd visszatért a leány apjának kunyhójába. A leány apja köszöntötte a legényt, azután így szólt hozzá:

– Amíg távol voltál, az én bakkecskének kisgidája született.

A legény nem szólt rá semmit. De még aznap visszatért az apjához. Nem sok idő múltán újra beállított a leány apjához. Addigra azonban kurtára nyírta a haját. Ez azon a tájon a gyász jele. A leány apja üdvözölte a legényt, és megkérdezte:

– Miért vágattad le a hajadat? Ugyan, kit gyászolsz?

– Atyámat – felelte a legény. – Atyámnak ugyanis gyereke született, és ebbe belehalt.

Csodálkozott a leány apja, és megkérdezte:

– Hogyan születhetik férfinak gyermeke?

– Úgy, ahogyan a te bakkecskének kisgidája! – válaszolta a legény. No, erre már elnevette magát a leány apja, és így szólt:

– Látom már, hogy van magadhoz való eszed. Legyen hát a lányom a feleséged. Ilyen vő kell nekem, nem más!

Afrikai népmese

Fagyisztori

Édes, lágyan krémes, üde és frissítő. Legegyen gyümölcsös vagy csokis ízű, a hideg nyalánság a forró nyári hónapok igazi kedvence.

A fagyalt a kínaiakhoz vezethető vissza, akik már ötezer évvel ezelőtt ismerték a hóból, tejből, gyümölcsleiből és fűszerekből készült korai fagyaltváltozatot. Akkori külalakja még kicsit marconább, szilárdabb volt, leginkább gyümölcscsel, sziruppal íze-

sített jeges hűsítőként kínálták. A Földközi-tenger menti országokba pedig a perzsák és az arabok közvetítésével jutott el. Hipokratész orvosságként ajánlotta betegei számára, Nagy Sándor élénkítő szerként ismerte. A döntő újítás Marco Polo korából származik, amikor is rájöttek, hogy a fagyaltkészítő edényt kell lehűteni, ahelyett, hogy a jeget kevernék a masszához. A világ első nyilvános fagyaltözőjét 1672-ben Párizsban alapította Procopé, mely csak nyáron volt nyitva, és kizárólag citromfagyaltot lehetett kapni. Ennek ellenére nagy népszerűségnek örvendett, még a híres történelmi alakok körében is. Olyan nagy embereknek volt kedvenc helye, mint Voltaire, Rousseau, Diderot vagy Napóleon. Ez a nyári csemege hosszú ideig csak a fejedelmi udvarok különlegessége volt, de az 1700-as évek végén Párizsban már nyolcvanféle fagyaltot készítettek. A reneszánsz korában

az itáliai cukrászok többsége egyre lelkebben próbálkozott a fagyaltkészítéssel. Kipróbáltak számos gyümölcsös, mézes, fűszeres ízkombinációt, amelyeket ízletes ostyatólcsérral egészítettek ki.

Magyarországra Mátyás király olasz származású felesége, Beatrix révén került, aki gazdag udvartartásával itáliai cukrászokat is hozatott, hogy ne kelljen nélkülöznie hazája édességeit sem.

A hosszú múltra visszatekintő fagyisztori is nagy népszerűségnek örvend. A nemes és ízgazdag alapanyagok, a gyümölcsök sokfélesége kielégíti az egészséges életmódot követők igényeit, édes íz utáni vágyát is. Hiszen a hagyományosnak mondott fagyaltok mellett megtalálhatjuk a csökkentett kalóriatartalmú, sárgarépa és narancs egyesítésével növelt C-vitamin-tartalmú, vagy éppen az egzotikus magvakkal ízesített készítményeket is.

Fagyisztori

Tudtad-e?

Kik ettek mézzel és gyümölcscsel ízesített havat?

Különös csemege volt ez az antik világban. Még Hippokratésztől is feljegyezték, hogy ilyen inycségeket rendelt testi-lelki frissítőként a betegeinek.

Ki etetett a katonáival boros-tejes havat?

Nagy Sándor harcosai indultak hadba ilyen csemegeivel.

Ki szerette a gyümölcsös glaccserjeget?

Néző császár kedvelte ezt a hűsítőt.

Hol és mikor találták fel az első fagyaltgépet?

Amerikában, 1790-ben.

Mikor állították üzembe az első fagyaltkocsit?

1910-ben.

Mikor terjedt el a pálcikás fagyalt?

1923-ban találták fel Amerikában.

Hány pálcikás fagyit lehet gyártani a modern gépsoron?

Óránként akár harmincezer darabot is.

Mekkora volt a legnagyobb tölséres fagyalt?

Hatvan centiméter magas. Gianni Mucignat óriás csemegeje 539 gombócból állt.

Mekkora volt a legnagyobb fagyalttorta?

Majdnem 3 méter magas és 2,8 tonna súlyú.

Hol ülnek meg a fagyalt napját?

Amerikában minden július harmadik vasárnapja a jégkrém napja.

Melyik fagyaltfajtából fogy a legtöbb?

A vaníliából, a csokiból és az eperből.

Szeméttéma

Neked mi a véleményed?

Ahol az ember megjelenik, ott szemetet hagy maga után. A természet nem termel felesleges anyagokat, melléktermékeket, minden a körforgása része. Egyensúlyhoz közeli állapot jellemzi a minket körülvevő környezetet, ami lassan változik, és ezáltal lehet hozzá alkalmazkodni – csak nekünk ez az alkalmazkodás nem nagyon megy. De a változás lehetséges, csak el kell kezdeni. Miért ne lennél te úttörő a barátaid között? Mutass példát és vedd a természetet!

A szemet csak gyűlik és gyűlik mindenütt...

Ki dobja el az üdítőüveget az utcán, vagy a használt zsebkezdőjét a buszon? Ugye te nem? Vagy ha eddig igen, akkor változtass ezen!

A természetben a fák között, a mezőkön és a nyílt vizeken is szemetel az ember. Amióta Sir Edmund Hillary és Tenzing Norgay először feljutott a világ tetejére, azóta egyre több hegymászó jut el a Mount Everestre. Útjuk során egyre több szemetet hagynak maguk után. Az utóbbi évekre ez teljesen tűrhetlenné vált. 2011

tavaszaán „tisztogatási” akciót hajtott végre az EcoHimal nevű szervezet, a Sagarmatha Nemzeti Parkkal együtt. A Saving the Everest (Az Everest megmentése) projekt keretében több mint 8 tonna szemetétől sikerült megszabadítani a hegyet – írta a National Geographic.

Legyél te is környezettudatos!

– A megvásárolt üvegeket ne dobd ki, hanem mosd el őket, majd tartsd elérhető helyen, hogy a maradékot tudd bennük tárolni, esetleg később fel tudd az üvegeket használni!

– Ne folyasd a vizet fogmosás közben, inkább használj a szájbölgögetéshez poharat.

– A villanyt ne hagyd égve olyan helyiségekben, ahol éppen nem tartózkodsz.

– Ne szemetelj az iskola körül.

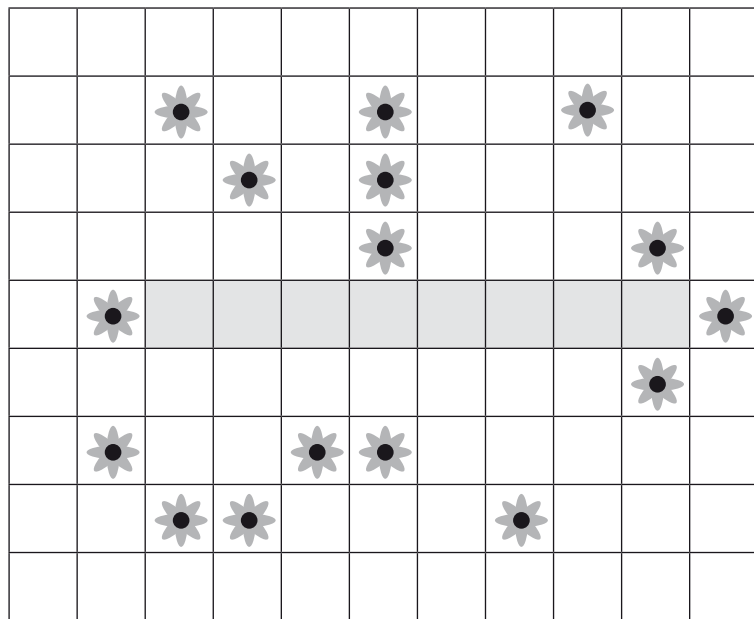
– A tömegközlekedési eszközökön ne hagyd magad után mocskot.

– A szemetet, csokipapírt stb. ne dobd el az utcán!

– Minden évben ültess egy fát!

– Mentsd meg a fákat, és spórolj a papíron!

TARKA OLDAL

Berakós rejtvény

Pistike a kertben odaszalad édesapjához:

- Apu, mondd meg, mi ez?
- Kék szilva.
- Akkor miért lila?
- ...

A választ megtudod, ha berakod a szavakat, betűhalmazokat a rejtvényrácsba.

Kétbetűsek: AL, EN, EÖ, GR, KZ, LÉ, RT, SL, TE, TT, ZE.

Hárombetűsek: EGO, ERN, ÉVE, KEI, TRE.

Négybetűsek: ANDI, KELL, KINT, ZEVE.

Ötbetűsek: ELMÉS, LELKI, RÖVID, TESTI.

Hatbetűs: FERIRE.

Hétbetűsek: SZÖVÖDE, VELŐSEN.

Kilencbetűsek: EKRAZITOT, ÍTÉLETIDŐ, SZÉLVIHAR.

Tizenegy betűsek: RÉMTÖRTÉNET, SZÖRFDESZKA.

Betűrejtvények

1

    2

    3

    4

Skandináv rejtvény (22.)

Rejtvényünkben két júniusi neves napot rejtettünk el.
Az egyik 22-éhez, a másik 29-éhez kötődik

	...ELEK MESE- MONDÓ	...LÓNAK TÚROS A HÁTA	ELME	NÉMET NŐI NÉV KÖDBEN VAN	FUTÓ VISZONY	TETŐFEDŐ	NEM PRIVÁT
	BÉLGIUM	FÉL ÓTI!	ALLÓVIZ	IMRISKE			
			SZ		CS	LL	
	NÖVÉNYI KEZDET GURULÓ RÉSZE		1500	TERÉZ PÁROSAI	FOCI- EREDMÉNY HÁROM OLASZUL	EBBŐL LESZ A NÖVÉNY GAUSS	
					MÁGIA BETŪI VÍVŐ- ESZKÖZ		
NORD	RITKA FÉRFINÉV			HANGTALAN TANÚ		K. I. SZ.	SZ
NYUGAT	ELGÁZOL			DARAB			
	ILYEN AZ ÖREG KÉZ		ÍRTA	VÁR		EZ	NÉVELŐ
				ÁLD BETŪI		NŐI NÉV	NÁD BETŪI
DEHOGY!	ALBÁN PÉNZ	SZAMÁR- BESZÉD		KIS PATAK	OLASZ- ORSZÁG	DÉRY TIBOR	
SZEMÉ- LYÜKÉRT	„T”	ÉRINTETLEN		MAJDNEM TEA	VÉRPÁLY	LATIN KÖTŐSZÓ	
		DURVA TAPINTÁSÚ			PARADI- CSOMI		
		SUGÁR			AUSZTRIA		
◆							

Anagramma

KACSO
SÁLAK
KLÁRI
PLÁNE
TÖRÉS
GÁZOL
SOROK
RONDA

A fenti szavak betűiből képezz új értelmes szavakat, és írd be az üres sorba. A kiemelt oszlopba Ady Endre feleségének neve kerül, azaz ezen a néven került be az irodalomba.

Lóugrásban

K	O	U	G	O
T	E	H	CS	D
M	O	B	GY	N
M	M	I	T	Á
T	A	SS	E	T

Tóni felháborodva rohan Jancsihoz.
- **Hogy mered azt híresztelni, hogy lusta vagyok?!**
- ...

A választ megtudod, ha a lóugrás szabályai szerint fejtéd a rejtvényt.

Ölelkező szavak

1	DIVAT ----- CIKK	2	HOMOK ----- PONT
3	POR ----- NÁD	4	KERSZT ----- FÜZET

Olyan szót kell találnod, amely a felső és az alsó szóval is értelmes összetett szót alkothat.

TARKA OLDAL

Kicsi sarok

Játék a szavakkal

BALTA
GYALU
LAPÁT
ROSTA
SZITA
TÓCSA

A fenti szavakat olyan sorrendbe írd be a rejtvényrácsba, hogy a kiemelt oszlopban egy bácskai fürdőhely neve alakuljon ki.

Szókihúzó

B	Y	G	G	E	M	S
A	M	L	A	CS	E	Z
R	E	I	E	Y	T	I
A	R	P	N	E	R	L
C	SZ	N	E	NY	Ö	V
K	I	E	Ó	R	K	A
D	I	Ó	Ő	L	Ő	SZ

ALMA,
BARACK,
DINNYE,
DIÓ, EPER,
KÖRTE,
MEGGY,
SZILVA,
SZŐLŐ

Keresd meg, és húzd ki az ábrából e kilenc gyümölcsnevet, balról jobbra, jobbról balra, fentről le, lentől fel és az átlók irányába. Ha a megmaradt betűket összeolvasod, megkapod a tizedik gyümölcs nevét.

A 21. szám megfejtései

Keresztrejtvény

- Nyolcat biztosan nem tudnék megenni.

Betűrejtvények

1. Imre eredményes tanuló,
2. Nóra délelőtt jön,
3. elmegy, 4. nagybögő

Szókihúzó

gyöngyvirág

Városok

és nevezetességek

- 1 - b, 2 - c, 3 - d, 4 - e, 5 - h,
6 - a, 7 - f, 8 - g

Szóbetoldó

bál

Minirejtvény

madár

A 20. skandináv rejtvény

megfejtése:

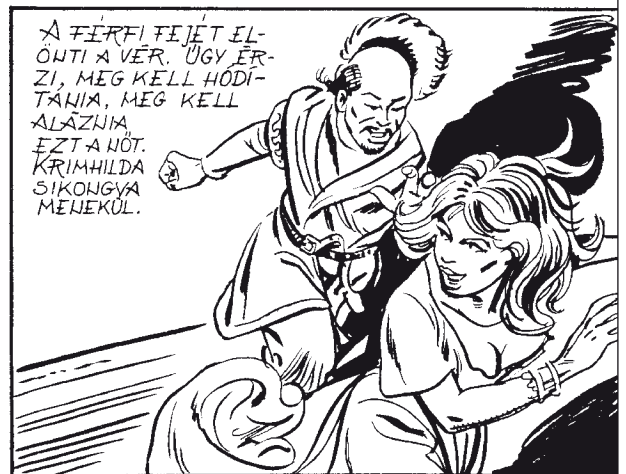
BODZAVIRÁGBÓL,
BODZAVIRÁGBÓL HULLIK A,
HULLIK A SÁRGA VIRÁGPOR

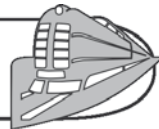
Könyvjutalmat kap:

Rice Róbert

Attila, a hunok csillaga

Írta: Kiss Ferenc
Rajzolta: Fazekas Attila

India világhírű látnivalói és színes-szagos, nyüzsgő világa minden látogatót elbűvöl. Visszatérünk hát ide harmadszor is, még egy kis körutazás erejéig, hiszen ez az óriási, egymilliárd lakosával a világ második legnépesebbjének számító ország igazán megérdemli a látogató figyelmét...

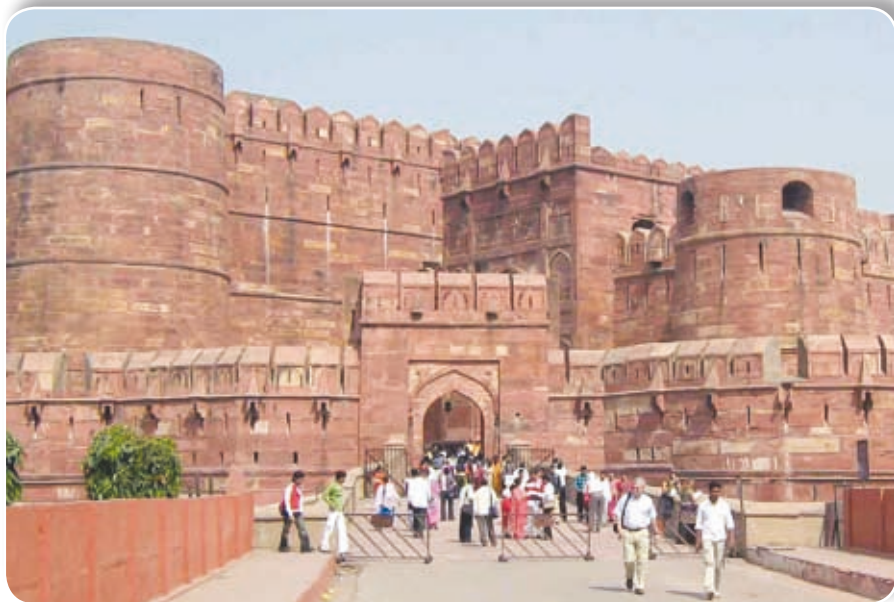
Vörös Erőd, Delhi

Méltóságteljesen emelkedik Ó-Delhi fölé homokkő falaival a Lal Quila, vagyis a Vörös Erőd, az egykor hatalmas és virágzó Mogul Birodalom mementója. Habár a messzi 17. században épült, hogy távol tartsa a portyázó betolakodókat, ma is uralja a város látképét. Belül bámulatos épületek sorakoznak, melyek egykor Jahan sahnak, családjának és három-ezer alattvalójának adtak otthont. Ma már csak a cifra dekorációban gyönyörködhetünk, de könnyű magunk elé képzelni a régi pompát, mikor drágakövek díszítették a falakat, s fejet hajtani a megdöbbentő mérnöki tökély előtt – még a légkondicionálást is zseniálisan megoldották: egy vízcsatornát („a mennyei folyam”) vezettek keresztül az épületeken, amely kellemesen hűsítette a levegőt a legforróbb napokon is. Az erőd 1857-ben az indiai felkelés legfontosabb helyszíne volt, így India függetlenségének szimbólumává is vált.

Chandni Chowk, Delhi

Nem lehet teljes a látogatásod Delhiben, ha nem keresel fel egy piacot. A Chandni Chowkot, vagyis Holdfény teret körülvevő bazárvilág nemcsak színes portékák óriási választékát kínálja, igazi betekintést nyújt Delhi nyüzsgő mindennapi életébe is. A keskeny sikátorokban kanyarogni felejthetetlen élmény, mindnek külön atmoszférája van, és más, jellegzetesen indiai termékek sorát kínálja. A Naya bazár és a Gadodia piac a legfinomabb illatokat kínálja – e két fűszerpiac még a legművelebb vérmérsékletű európaiakat is elbódítja.

Kontinensnyi ország

A Vörös Erőd Delhiben

A Chor bazár bolhapiac, a Vörös Erőd sáncai mögött vasárnaponként kel életre, és óriási választékot kínál használt és antik árukból. A Chawri bazár egykor kéjhölgyeiről volt híres, akik az ablakokból invitálták beljebb az arra járókat, ma már üzletek sorakoznak a házakban, s a legszebb rézből készült Buddhákat, Visnukat és Krisnákat árulják itt. De a legszűfoltabb sikátorokat, a hús- és halpiacot, a Kallan Mahaltól keletre, a legtöbb turista bölcsen elkerüli...

Dzséjn templomok, Ranakpur

A legnagyobb dzséjn templomkomplexum Indiában, egyedülállóan megmunkált márványdíszítéssel. Külséjében is lenyűgöző, de ez a templom belülről a legszebb, majd ezeröttszáz oszlop emelkedik a magasba, mind

egyedi díszítésű, és zenészeket-táncosokat mintázó domborművek ékesítik a falakat. A szobrok egy közös pontra vagy egymásra néznek, az oszlopok szinte végelethetatlannak tűnnek, azt az érzetet keltve, mintha végtelen térben állna az ember. Ezt a képzetet erősíti az egyetlen márványtömbből faragott oszlop is, amelyen 108 kígyó tekereg, összefonódva, hogy képtelenség végigkövetni egyet is a fejétől a farkáig... Ha szerencséd van, a dzséjn monkok (szerzetesek) életébe is betekintést nyerhetsz, érdekes látvány, ahogy áthaladnak a termeken – maszkot viselve, mert így akadályozzák meg, hogy véletlenül rovarok repüljenek az arcukba-szájukba, betartva a dzséjnizmus legfontosabb tanítását: tisztelni minden élőlényt. Ezért sok monk (szerzetes) kis söprűt is hord magával, hogy megtisztítsa a padlót is, nehogy rálépjön valamire...

A Dzséjn-templom

A Chandni Chowk piac

Európa Eufóriában

Svédország győzelmével ért véget a sokat várt Eurovíziós Dalfesztivál, amelyet Bakuban, Azerbajdzsán fővárosában tartottak. Miután a tavalyi döntőben kiderült, hogy Azerbajdzsán nyerte meg a fesztivált, nyolc hónap leforgása alatt egy teljesen új épületet emeltek fel, a Kristály-palotát, amely teljes pompájával várta a fellépőket és a közönséget. Az idei, sorrendben 57. Eurovíziós Dalfesztiválnak ez az épület adott otthont.

Az idén is két elődöntő előzte meg a döntőt. Mindkét elődöntőben tizenhét ország versenyzett, de csak tízen juthattak tovább. Ily módon alakult ki tehát a húsz továbbjutó, akikhez csatlakoztak az alapítóországok (Franciaország, Németország, Egyesült Királyság, Olaszország, Spanyolország), valamint Azerbajdzsán, mint szervezőország.

Első elődöntő

Az első elődöntőben minden volt: monétaris breakdance, arab pszichedelikus diszkópunk, traktor-gengszter party, rap stb.

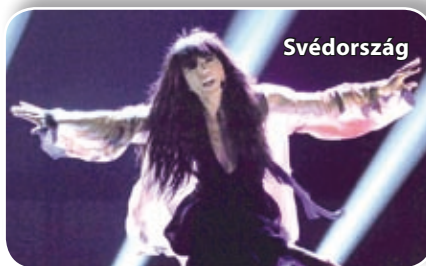
Montenegró figyelemfelkeltő produkcióval érkezett, amelynek címe Euro neuro elárulja, hogy milyen témát feszeget. Finnország a kisebbséget hangsúlyozta, hiszen svéd énekesnőjük svédül adta elő a dalát. Az izlandiak, a görögök és a ciprusiak a szerelemlről énekeltek. A lettek az álmokról, a svájciak pedig arról, hogy ne add fel az álmaidat. Az albániai énekesnő külseje és dala megosztotta a véleményeket, abban viszont mindenki egyetértett, hogy a hangja fantasztikus. Románia egy román-kubai keverékű dallal érkezett, a zenészek is többnemzetiségűek voltak, a számukat pedig spanyolul és angolul is énekeltek. Ugyanez a sokszínűség jellemezte az izraeli produkciót is, ők vegyítették a pszichedeliát a diszkóval, a punkkal és az arab dallamokkal. San Marino volt a legkisebb versenyző ország, aktuális témával érkeztek a közösségi oldalakról énekeltek az énekesnőjük. Dániából egy olyan lányt láthattunk, akit szinte az utcán kértek fel a dalszerzők, hogy adja elő a dalukat, mivel utcazenéléssel is foglalkozik. Oroszország a buranovói nagyikat küldte, akik kemencében kalácsot sütöttek, közben pedig táncre szőlítették fel a közönséget. A magyarországi Compact Disco előadta a számunkra már jól

ismert a Sound of my Heartot. Az ausztriaiak világítós popórázós produkciója viszont sokakat ledöbbsentett. Moldova vidám dallal érkezett, akárcsak Írország is. Ők ismét az ecsetfejű ikreket, azaz a Jedwardot küldte.

Az első elődöntőből Románia, Moldova, Izland, Magyarország, Dánia, Albánia, Ciprus, Görögország, Olaszország és Írország jutott tovább.

Második elődöntő

A második elődöntőt Szerbia kezdte, Željko Joksimović jellegzetes dalával, amelynek címe Nije ljubav stvar. Macedónia az erős hangú Kaliopit küldte, a hollandok pedig egy indiánnak öltözött énekesnőt, aki ez első szerelemet idézte fel. Málta képviselője arról az éjszakáról énekel, amikor sztár lesz, Portugália viszont a hagyományokhoz nyúlt. A fehérorosz és a bulgáriai előadók már ko-

Svédország

rábban is indultak a nemzeti döntőiken, és csak nagy kitartás árán jutottak el végre az Eurovíziós Dalversenyre. Szlovénia egy fiatal, mindössze tizenhat éves énekesnőt küldött, Horvátország viszont tapasztaltabb előadót, akárcsak Bosznia-Hercegovina is. Az ukrainai énekesnő hangját Tina Turneréhez hasonlították. Nagy terjedelmű hangja volt a grúziai énekesnek is, aki musicallal lépett fel. Svédország Loreent küldte, aki Euphoria című dalával szerepelt, Törökország pedig „tengerészeket”, akik a tengerről és a lányokról énekeltek. Szlovákia kemény zenével érkezett, nem úgy mint Norvégia, akik táncos produkciót küldtek, egy fiatal iráni származású énekesssel. Litvánia előadója azt énekelte el nekünk, hogy a szerelem vak.

Oroszország

Azerbajdzsán

A második elődöntőből Litvánia, Bosznia-Hercegovina, Szerbia, Ukrajna, Svédország, Macedónia, Norvégia, Észtország, Málta és Törökország jutott tovább.

Döntő

A döntőn láthattuk az alapítóországok és Azerbajdzsán fellépését. A döntőt rögtön az Egyesült Királyság indította, Engelbert Humperdinck törte meg a jeget, aki mögött már negyvenöt éves sikeres zenei pálya van. Másodiknak lépett fel a magyarországi Compact Disco, harmadiknak pedig Albánia. Ez azért fontos, mert mindig mondják, hogy nem mindig jó a dalverseny elején lenni. Szerbia csaknem a legvégén, 24-ként lépett fel.

Végeredmény

Elsőprő sikert aratott a különként tartott Loreen Euphorya dala, amellyel Svédországot képviselte. Állítólag Loreen nem egy sztáralkat, nem néz tévét és a közösségi oldalakon sincs rajta. Akárhogyan is, de produkciója 372 pontot kapott, ami nagyon magas, habár a rekordot még mindig Norvégia, azaz Alexander Rybak tartja, 387 ponttal. Másodikok lettek az orosz nagyik, 259 ponttal, harmadik pedig Szerbia, 214 ponttal. A házigazda szerepét betöltő ország negyedik lett, 150 ponttal, Albánia pedig 146 ponttal az ötödik helyezést érte el. Őket követte Észtország, Törökország, Németország, Olaszország, Spanyolország és így tovább. Magyarország 24. lett.

Svédország győzelmét megjósolták a fogadóirodák, akiket viszont jobb helyre vártak, az Engelbert Humperdinck, vagyis az Egyesült Királyság, hiszen utolsó előttiek lettek, valamint az írországi Jedward ikrek, akik tavaly nyolcadik helyet kaptak, most viszont a 19-re csúsztak.

Végezetül egy észrevétel: az idén nem a bugyimutogatós, combkivillantós, hanem a visszafogottabb produkciók nyertek, sem Loreen, sem az orosz nagyik, szerencsére Željko Joksimović sem, de az azeri és az albán énekesnő sem kihívóságával hódított.

Összefoglalta: L. M.

Szerbia

Legyőzte saját magát

dalszövegírók és zeneszerzők ítélik oda a legjobbaknak. Adele Annie Lennoxtól vehette át az Év Dalszerzője elismerést, a Rolling in the Deep szerzeménye pedig a tavalyi év legjobban előadott dala lett. Adele ezzel legyőzte saját magát, hiszen a jelöltek között szerepelt a Someone Like You is. Maga mögé utasította továbbá a Take That The Flood-ját. Adelenek ez nagy eredménynek számít, még úgy is, hogy két trófeáról lecsúszott. Ed Sheeran vitt el ugyanis a zeneileg és szövegileg legjobbnak tartott dal díját The A-Team című zeneszámmal. Az albumok versenyében pedig PJ Harvey Let England Shake-je győzedelmeskedett, kiütve ezzel a nyeregéből Adele legendás 21-ét és Kate Bush 50 Words For Snow-ját.

Kiosztották az Ivor Novello-díjakat. Az évente megrendezendő díjkiosztó a szakma elismerése, hiszen ezt a díjat nem a közönség, hanem elismert

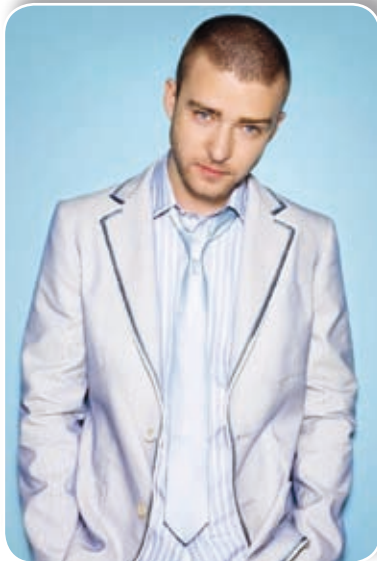

Európában randevúznak

Justin Bieber nemrég kezdte meg próbáit európai turnéja kapcsán. Különleges koncertprogrammal készül ugyanis, amihez komoly előkészületek szükségesek. Justin már nagyon várja a nagyszabású bulisorozatot, attól azonban elszomorodott, hogy emiatt hónapokig kell távol lennie szerelmétől, Selena Gomeztől. A két sztár ilyen hosszú időt még nem töltött egymástól távol, mióta együtt vannak, ezért félt, hogy a szomorú Bieber nem hozza a legjobb formáját. A menedzsment ezért a fiatalok segítségére sietett, hiszen nekik is érdekük, hogy Justin és Selena kiegyensúlyozott és boldog legyen. A programokat tehát úgy szervezik, hogy a sztárpár rendszeresen találkozhasson egymással Európában is, és programjaik rendszeresen keresztezzék egymást. Justinnak és Selinek pedig nincs mitől tartania: rendszeresen randizhatnak egész nyáron Európában is!

Újból zenél

Habár mostanában inkább színészi karrierjére koncentrált Justin Timberlake, úgy érezte, hogy tehet egy kitérőt, ezért újból a zene felé fordult. Annál is inkább, mert így sem távolodik el teljesen a filmipartól, hiszen filmzenét ír a The Devil and the Deep Blue Sea című filmhez, amelyben kedvese, Jessica Biel mellett Chloe Moretz és Jeffrey Dean Morgan is játszik majd. A sztori egy építészről szól, aki felesége halála után úgy dönt, hogy egy fiatal lánynak segít megépíteni egy tutajt, amivel átszelheti az Atlanti-óceánt. Justin Timberlake egyébként 2006 óta egyáltalán nem adott ki albumot, azt mondta azért, mert besokallt a zeneipar korrupszágától. Ettől függetlenül azt állítja, hogy szinte állandóan zenél és számokat ír,

mivel szenvedélyét nem tudja megtagadni. Csupán a dolog üzleti részével nem hajlandó foglalkozni.

Egyelőre csak kornyikál

A Black Eyed Peas világszerte óriási sikereket ért el, ami Fergie mellett Will.i.am-nek is köszönhető. Utóbbi azonban akadályokkal küzd. Will.i.am őszintén bevallotta, hogy az éneklés terén nem remekel túlságosan:

– Tisztában vagyok azzal, hogy tudnom kellene a hangommal bánni még akkor is, ha

dallamos énekről van szó. Sajnos azonban ez a képesség egyelőre hiányzik belőlem, ezért, ha énekelnek, szükségem van az autotune-ra. Ezzel viszont nem elégszem meg, énektanárhoz járok, gyakorolok otthon, és képzem magamat – nyilatkozta a sztár, nyilván nemcsak azért, hogy megnyugtassa a szomszédjait.

Köztársasági magyar nyelvi és nyelvhelyességi verseny

A március óta folyó községi és körzeti versenyeket követően a köztársasági magyar nyelvi és nyelvhelyességi verseny döntőjét a szabadkai Széchenyi István Általános Iskolában tartották meg. A verseny főszervezője az Újvidéki Egyetem Bölcsészettudományi Karának Magyar Tanszéke volt.

54 vajdasági általános iskola 98 magyar anyanyelvű tanulója mérhette össze tudását. A 22 ötödikes, 23 hatodikos, 20 hetedik és 27 nyolcadikos kiváló nyelvtanos diák korosztályonként más-más feladatlap sikeres kitöltésével bizonyíthatta tudását és rátermettségét.

Az eredmények a következőképpen alakultak:

5. osztály

1. helyezés: Vojter Kitti, Topolya, Csáki Lajos iskola (Apró József tanítványa)

2. helyezés: Galac Zsófia, Zombor, Testvériség–Egység iskola (György Mária tanítványa), Szügyi Levente, Ada, Cseh Károly iskola (Dobrotka Mária tanítványa)

3. helyezés: Fárbás Tamara, Topolya, Csáki Lajos iskola (Apró József tanítványa), Kolompár Blanka, Óbecse, Samu Mihály iskola (Józsa Zsuzsanna tanítványa), Obu Katalin, Magyarkanizsa, J. J. Zmaj iskola (Varga Tünde tanítványa), Kónya Leon, Muzslya, Szervó Mihály iskola (Labancz Elvira tanítványa).

6. osztály

1. helyezés: Hencsár Dorottya, Dorozsló, Petőfi Sándor iskola (Brindza Ildikó tanítványa)

2. helyezés: Homolya Nikolett, Zentagunaras, Okóber 18. iskola (Üveges Gizella tanítványa) Krezsó Krisztián, Zenta, Emlékiskola (Kormányos Katona Gyöngyi tanítványa)

3. helyezés: Tóth Zalán, Kishegyes, Ady Endre iskola (Gombár Judit tanítványa)

Solymosi Kornél, Péterréve, Samu Mihály iskola (Samu Barbara tanítványa), Uri László, Zombor, Testvériség–Egység iskola (György Mária tanítványa), Horváth Kátai Krisztina, Zenta, Emlékiskola (Kormányos Katona Gyöngyi tanítványa)

7. osztály

1. helyezés: Berényi Vivien, Kispic, Október 10. iskola (Papp Melinda tanítványa)

2. helyezés: Tápai Renáta, Újvidék, Petőfi Sándor iskola (Rokvić Erzsébet tanítványa)

3. helyezés: Nagy Abonyi Lúcia, Zenta, Emlékiskola (Kormányos Katona Gyöngyi tanítványa), Bencsik Blanka, Topolya, Csáki Lajos iskola (Apró József tanítványa), Kiss Gergely, Tiszakálmánfalva, Ivo Andrić iskola (Répási Zsuzsanna tanítványa), Major József, Bezdan, Testvériség–Egység iskola (Zveng Mária tanítványa)

8. osztály

1. helyezés: Detelin Brigitta, Tiszakálmánfalva, Ivo Andrić iskola (Répási Zsuzsanna tanítványa)

2. helyezés: Huszár Lídia, Bajmok, Vuk Karadžić iskola (Fejes Eszer tanítványa), Bálint Tiffany, Bácskossuthfalva, Id. Kovács Gyula iskola (Horkai G. Etelka tanítványa), Péter Luca, Bácsföldvár, Svetozar Marković iskola (Berec Éva tanítványa)

3. helyezés: Gregus Mária, Bácsföldvár, Svetozar Marković iskola (Berec Éva tanítványa).

B. I.

Láttam a szélfarmokat

Sopron környékén láttam sok széltornyot. Nagyon, fehérek, és három lapátjuk van. Éjjel piros lámpák világítanak rajtuk. Érdekes nézni őket, mert fölbukkannak, a sötétben eltűnnek, és csak a piros lámpa fényét látjuk úszni a levegőben.

Nappal meg úgy néznek ki, mint a robotok, mint a transformensek, néhányuk le van állva, de a többségük mozog. Az volt a legérdekesebb, hogy ahol az autót egészen közel kerül hozzájuk, szinte alattuk mentünk el. Én pl. félttem, hogy az egyik turbina leesik, mert egyszer láttam a tévében, a Discovery-n, hogy valahol túlpörgött a lapát, letört, és rázuhant egy házra.

Anyuék mondták, hogy ez a Mosoni sík, és hogy ott van a magyarországi szélturbinák legtöbbje, mert itt sokat fúj a szél, s hogy egy turbina egy egész kisebb települést is el tud látni árammal.

Le is fényképeztem. Igaz, hogy az autóból, mert az autópályán voltunk.

Zámbó Illés, 4. osztály, Bácskertes

Régóta nem volt már „fiús” poszter az újságban, kérem hát, hogy jelentessenek meg egy Manchester Unitedos posztert a Jó Pajtásban! Előre is köszönöm!

Hamad Ászim, Újvidék

Kedves Ászim, kívánságod – íme – teljesült. Anál is inkább, mert szorgalmasan írsz a Jó Pajtásba, méltán továbbélte szüleid, Hamad Abdel Latif és Brasnyó Piroska hajdani „Jó Pajtás-os” múltját!

CIP – Katalogizacija u publikaciji
Biblioteka
Matice srpske,
Novi Sad

82+79(02.053.2)
ISSN 0350–9141
COBIS.SR-ID
16225794

Vajdaság
Autonóm Tartomány
kormánya

A Jó Pajtás megjelenését támogatja

BETHLEN GÁBOR
Alap

Szekeres László
Alapítvány

65 éves a Jó Pajtás
Vajdasági magyar gyermeklap

■ Megjelenik a tanévben minden csütörtökön ■ Első szám: 1947. január 1. ■ Alapító (laptulajdonos): Magyar Nemzeti Tanács ■ Kiadja a Magyar Szó Lapkiadó és Nyomdaipari Kft., 21000 Novi Sad, Vojvoda Mišića 1., Szerbia ■ A Kft. megbízott igazgatója: **Bordás Győző** ■ A Magyar Szó napilap megbízott főszerkesztője: **Varjú Márta** ■ A Jó Pajtás hetilap és a Mézeskalács havilap felelős szerkesztője: **Lennert Géza** ■ Tördelés és grafikai szerkesztés: **Buzás Mihály** ■ Szerkesztőségi titkár és segédszerkesztő: **Fehér Mária** ■ Lektor: **Buzogány Kardos Julianna** ■ Állandó külmunkatársak: Bence Erika, Bori Mária, Farkas Ilona, Fazekas Attila, Gyarmati Krisztina, Koncz Erzsébet, Lukács Melinda, Sztójánovity Livia, Tomán Mária, † Barácius Zoltán ■ Telefon: +381/21/ 475-400-8 (csak telefon) ■ Kéziratokat és képeket nem örzünk meg és nem küldünk vissza ■ Terjeszti a Magyar Szó Lapkiadó Kft. terjesztőosztálya, telefon/fax: 021/557-304, e-mail: (csak lakterjesztési ügyekben) plasman@magyarszo.com ■ Dinárfolyószámla: 340-15329-18 Erste Bank Novi Sad (feltüntetni: Jó Pajtás előfizetésre!) ■ Előfizetés egy évre (kb. 38–42 szám) 2000 dinár (csak belföldi kézbesítéssel) ■ Előfizetés egy évre (külföldre): a postaköltség változásának függvényében (érdeklődni e-mail-ben) ■ Készül a Magyar Szó Kft. FORUM Nyomdájában, Újvidéken ■ A nyomtatásért felel: **Berta Zoltán** igazgató ■ Jó Pajtás az interneten: URL: <http://www.jopajtas.info> ■ e-mail: szerk@jopajtas.info ■